

گزارش سفر به کشور مغرب

سید محمود مرعشی نجفی

بخش اول

مسافتی وارد رباط شدیم و در هتل سفیر، که قبلاً از سوی دعوت‌کنندگان برای ما در نظر گرفته شده بود، اسکان یافتیم. چون مسافتی طولانی را پیموده بودیم، بسیار خسته بودیم و آن روز، یعنی یک شنبه را که همه جای آن کشور تعطیل است، به استراحت پرداختیم.

روز دوشنبه هشتم اسفند ماه ۷۹ / بیست و ششم فوریه ۲۰۰۱ نیز قبل از ظهر عازم سفارت ایران شدیم و در جلسه‌ای با حضور آقای محمد رضا بختیاری، سفیر جمهوری اسلامی ایران، برنامه‌های رسمی ما را که با آقای احمد شوقی بنبین تنظیم نموده بودند هم آهنگی کردیم. برنامه سفر را به ما ارائه دادند؛ سپس نماز جماعت را برگزار کردیم و عازم اقامتگاه شدیم و تا بعد از ظهر دوشنبه حدود ساعت ۵ با دو نفر از کارکنان سفارت به مراکز کتاب فروشی رهسپار شدیم و پس از بررسی حدود شصت جلد کتاب از کتاب‌های چاپ مغرب را که جدیداً منتشر شده بود و در کتابخانه ما وجود نداشت، خریدیم. بعد برای صرف شام به محل اقامت سفیر ایران رهسپار شدیم و پس از مراسم شام مجدداً به محل اقامت آمدیم. صبح روز سه شنبه ۹ اسفند ۷۹ / ۲۷ فوریه ۲۰۰۱ برنامه‌های رسمی دیدار از کتابخانه‌ها آغاز شد.

در حاشیه برنامه‌های رسمی این سفر، یک شب به دعوت آقای دکتر احمد شوقی بنبین، رئیس کتابخانه پادشاهی مغرب، برای صرف شام به منزل ایشان رفتیم. در این میهمانی آقایان

بنابر دعوت رسمی آقای دکتر احمد شوقی بنبین، رئیس کتابخانه سلطنتی کشور پادشاهی مراکش، که در پی باز دید سال گذشته وی از کتابخانه بزرگ حضرت آیت الله العظمی مرعشی (ره) انجام شد، روز شنبه ۶/۱۲/۷۹ به اتفاق محمدعلی تبریزیان، از همکاران عزیزم در کتابخانه، روانه آن کشور شدیم. نخست پس از یک و نیم ساعت پرواز با هواپیما وارد منامه، مرکز بحرین، و یک ساعت بعد مجدداً با هواپیمای دیگر عازم ابوظبی شدیم. در فرودگاه ابوظبی ریزن فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران از ما استقبال کرد. حدود پانزده ساعت در ابوظبی بودیم و با راهنمایی ایشان به شهر رفتیم و در هتل، که از قبل مرکز حمقه الماجد برای ما در نظر گرفته بود، اسکان یافتیم. آن گاه در ساعت دو بامداد یک شنبه ۷/۱۲/۷۹ با هواپیمای خلیج از ابوظبی عازم کازابلانکا شدیم. پس از هشت ساعت و نیم پرواز به فرودگاه کازابلانکا، و به اصطلاح مراکشی‌ها «دارالبیضاء»، وارد شدیم. مردمان آن کشور آن گونه که یافتیم، بسیار مهربان و برای روحانی، به خصوص سادات، احترام خاصی قائل‌اند. در فرودگاه مسئولان مربوط با احترام ما را راهنمایی کردند و نماینده سفارت جمهوری اسلامی ایران از شهر رباط به استقبال ما آمده بود. سپس با اتومبیل سفارت از کازابلانکا عازم رباط، مرکز کشور مراکش، شدیم. فاصله این دو شهر با یک دیگر حدود ۱۲۰ کیلومتر است. آن گاه پس از پیمودن

محمد رضابختیاری، سفیر جمهوری اسلامی ایران در مغرب، دکتر عباس الجراری، مشاور فرهنگی پادشاه مغرب، دکتر ازروال، مدیر کل وزارت امور خارجه مغرب، این جانب و دبیر دوم سفارت و آقای محمد علی تبریزیان حضور داشتند. آقای ازروال تا دو سال قبل سفیر مغرب در تهران بود و چندین بار از کتابخانه آیت الله مرعشی بازدید کرده بود و کاملاً با کتابخانه آشنایی داشت. هم چنین آقای دکتر الجراری در سفر سال گذشته خود به ایران، از کتابخانه ما باز دید نمود و پدر ایشان با مرحوم والد بزرگوارم از طریق مکاتبه رابطه داشتند. وی مردی فاضل و صاحب تألیفات بسیار است.

شب بعد نیز به دعوت وی به صرف شام عازم منزلش شدیم. در آن جا پدر آقای دکتر بنین نیز، که مردی کهن سال و سرزنده و شوخ طبع و از علمای مغرب است، حضور داشت. در طبقه زیرین منزل آقای دکتر الجراری کتابخانه بزرگ وی قرار دارد و تعداد بسیار صندلی و میز در آن قرار گرفته و هفته‌ای یکی دو بار محققان و پژوهشگران دانشگاهی به منزل ایشان می‌آیند و به بحث‌های علمی می‌پردازند.

به هر حال در این ضیافت سخن از مرحوم مغفور والد بزرگوارم به میان آمد و آن‌ها از روابط ایشان و علمای مغرب کاملاً مطلع بودند. این جانب یک دوره کتاب المسلسلات در اجزات را در دو جلد به ایشان هدیه کردم و وی بسیار مسرور شد. تاکنون شخصیت‌های برجسته فرهنگی و سیاسی مغرب از کتابخانه آیت‌الله مرعشی (ره) بازدید کرده‌اند که از آن جمله‌اند: دکتر سید محمد علا سیناصر، وزیر فرهنگ وقت مغرب و مولای ادریس العلوی العبد لاوی و سید محمد کتانی از اعضای آکادمی مغرب و استاد دکتر فاروق حماده و دکتر عبدالهادی التازی و محمد بن احمد ازرق از استادان مشهور و برجسته دانشگاه‌های مغرب، سید محمد کتانی، یوسف الکتانی، و جمال البناء.

در تمامی ضیافت‌هایی که در این سفر شرکت کردم متوجه شدم که چقدر مردم مغرب به اهل بیت عصمت و طهارت - علیهم السلام - علاقه دارند. در برخی محافل می‌دیدم که در ضمن مدح پیغمبر اکرم (ص) از فضائل ائمه اطهار (ع) با احترام خاص یاد می‌کنند. در کشور مغرب با وجود فرهنگ عظیم اسلامی و آثار علمی بر جای مانده از علمای بزرگ، به

خصوص اندلس، در کتابخانه‌های متعدد آن دیار، متأسفانه مردم تحت تأثیر فرهنگ غرب قرار گرفته‌اند و در همه جا این هجوم فرهنگی آشکار است. این جانب در شهر رباط، پایتخت کشور مغرب، به جز سه کتاب فروشی مرکز دیگری را نیافتم که کتاب‌های دینی و اسلامی را عرضه کند. حتی بسیاری از مردم به فرهنگ گذشته خود اهمیتی قائل نیستند و پس از مرگ طبقه سالخوردگان فعلی که با دیانت سروکار دارند، به کلی با فرهنگ خود بیگانه خواهند شد.

برای بازسازی ذخایر بسیار ارزشمندی که در کتابخانه‌های مهم آن کشور در قفسه‌های خاکی و فرسوده قرار گرفته، بودجه لازم اختصاص داده نشده و بیم آن می‌رود که با فرسایش تدریجی از میان بروند. در مجموع کتابخانه‌های مغرب نسخه‌های بسیار کهن و نفیسی از سده‌های ۳ و ۴ و ۵ قمری هست که در جهان از ارزش والایی برخوردار است. به خاطر دارم روزی که از کتابخانه ملی رباط بازدید می‌کردم به نسخه بسیار کهن از کتاب حذف من نسب قریش برخوردیم که در نیمه دوم سده سوم قمری به خط نسخ نزدیک به کوفی کتابت شده بود. متأسفانه اوراق آن پراکنده و جلد آن بسیار فرسوده بود و نیاز به بازسازی جدی داشت. تأسف من آن لحظه بیش‌تر شد که در بخش مرمت این کتابخانه دیدم دارند کتابی چاپ بولاق مصر را با صرف وقت بسیار ترمیم می‌کنند. به مسئول کتابخانه گفتم: شما کتابی کهن با آن نفاست را ترمیم نمی‌کنید و به بازسازی کتاب چاپی که در همه کتابخانه‌های یافت می‌شود پرداخته‌اید؟! چه کسی باید پاسخگو باشد؟ و آنان پذیرفتند که آن را در اسرع وقت بازسازی کنند.

کتابخانه حسنیه (سلطنتی)

روز سه شنبه ۱۳۷۹/۱۲/۹ طبق قرار قبلی رأس ساعت نه بامداد عازم کتابخانه خزانه حسنیه یا خزانه ملکیه شدیم. به هنگام ورود به کتابخانه سلطنتی رباط، که در محوطه کاخ محل اقامت پادشاه مغرب قرار دارد، آقای دکتر احمد شوقی بنین به پیشباز ما آمد و در دفتر وی به گفت و گو نشستیم. او در سخنان کوتاهی تاریخچه این کتابخانه نفیس را بیان کرد و گفت: کهن‌ترین کتابخانه را که سابقه آن به سده سوم قمری برمی‌گردد، ادریسی‌ها (یحیای چهارم) در شهر فاس مغرب بنا نهاده‌اند. کاتبان و وراقان به کاخ فرا خوانده می‌شدند تا نسخه

کارکنان کتابخانه بالغ بر پنجاه نفرند و تمامی هزینه‌ها و نیز حقوق کارکنان کتابخانه را دولت تأمین می‌کند. از فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه تاکنون شش جلد آن منتشر شده و چهار جلد دیگر در حال انجام است و تعداد فهرست نسخه‌های خطی آن بالغ بر بیست جلد است که در آینده بقیه آن به تدریج چاپ و منتشر می‌شود. این کتابخانه به تازگی به اسکنر لیزری برای تصویر برداری از نسخه‌های خطی نفیس مجهز شده و بخشی اختصاص به میکروگرافی و ریزنگاری دارد.

ریاست کتابخانه سلطنتی رباط از هشت سال قبل تاکنون برعهده دکتر احمد شوقی بنبین است. وی از محققان و پژوهشگران مغرب است و آثاری را تاکنون تألیف، تحقیق و منتشر کرده است. او یک نسخه از کتاب المخطوطات العربی و علم المخطوطات را در یک جلد که خود آن را نگاشته و از انتشارات دانشکده ادبیات دانشگاه محمد پنجم رباط در ۱۹۹۴ میلادی چاپ کرده به ضمیمه دیوان شاعر الحمراء محمد بن ابراهیم المراكشی که آن را تحقیق و کتابخانه سلطنتی مغرب در سال ۱۴۲۱ ق / ۲۰۰۰ م در دارالبیضاء چاپ و منتشر کرده است، به این جانب هدیه نمود. هم چنین کتاب دراسات فی علم المخطوطات و البحث البلیو غرافی ایشان که دانشکده ادبیات دانشگاه محمد پنجم آن را به سال ۱۹۹۳ م در رباط چاپ کرده، از جمله کتاب‌هایی است که آن را برای کتابخانه آیت الله مرعشی (ره) خریدم. طبق اظهار دکتر بنبین این کتابخانه در نظر دارد برخی از نسخه‌های بسیار نفیس موجود در آن گنجینه را تحقیق و منتشر سازد؛ نظیر همان کاری که کتابخانه بزرگ آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره) از سال ۱۴۰۳ قمری تاکنون ادامه داده و بیش از دو بیست عنوان را چاپ و منتشر کرده است.

یاد آوری می‌شود که در این کتابخانه به جز نسخه‌های بسیار نفیس و کهن خطی، برخی نسخه‌های چاپی قدیمی و کهن سنگی و سربی و چوبی وجود دارد که ارزش بالایی دارند از جمله قرآن کریم با ترجمه لاتینی چاپ ۱۱۴۳ هـ ق / ۱۷۲۲ م در شهر زوریخ سوئیس حدود ۲۸۰ سال قبل این کتابخانه، که یکی از مهم‌ترین مراکز نگهداری نسخه‌های خطی در کشور مغرب است و پیش‌تر «کتابخانه سلطنتی» خوانده می‌شد، در قرن هفدهم میلادی و در زمان حکومت سلطان مولا اسماعیل علوی در شعر فاس تأسیس شد.

نویسی کنند. از آن‌جا که در سده‌های مختلف، از جمله عصر حکمرانی مرابطین، موحدین، مارینیها، طاسیها، سعیدیها و علویها، پایتخت مغرب در شهرهای فاس، مراکش و مکناس قرار داشت، به دنبال آن این کتابخانه نیز در هر زمان به پایتخت جدید منتقل می‌شد. در عصر استعمار فرانسه به سال ۱۹۱۲ میلادی این خزانه نفیس و دیگر کتابخانه‌های مغرب بسته شد و جلو در ورودی آن‌ها را دیوار کشیدند و این روند مدتی ادامه یافت تا مجدداً باز گشوده شد. در حال حاضر تعداد نسخه‌های خطی این کتابخانه چهارده هزار نسخه، شامل سی هزار عنوان و بیش‌ترین آن‌ها به زبان عربی است. از این تعداد، اندکی به زبان فارسی و دو نسخه به زبان عبری است. کهن‌ترین نسخه قرآن کریم در این کتابخانه قرآنی است به خط کوفی بر روی پوست که احتمال داده می‌شود کتابت آن در نیمه دوم سده نخست قمری باشد. این قرآن، جز دو برگ افتاده از آن، کامل است. کتابخانه سلطنتی رباط به تدریج در سده‌های مختلف گسترش یافت و تعداد نسخه‌های خطی آن از محل خریداری کتابخانه‌های شخصی علمای گذشته و نیز انتقال کتابخانه‌های زوایا و مکان‌های ویژه که برای ایستادگی در برابر استعمارگران در مناطق صعب‌العبور و دور از ساحل ساخته می‌شد، رو به فزونی نهاد و آخرین آن مجموعه ۹۰۰ نسخه نفیس خطی بود که در زمان سلطنت سلطان حسن دوم از شهر تنگمت به این مجموعه منتقل شد. بیش‌ترین نسخه‌های خطی این کتابخانه شرقی است و ساختمان آن در دو طبقه قرار دارد و گنجینه نسخه‌های خطی در دو بخش استقرار یافته که در بین دو بخش فوق فهرست‌نگاران نسخه‌های خطی قرار دارند و نسخه‌های خطی را شناسایی و فهرست می‌کنند. این کتابخانه در محدوده قصر سلطنتی قرار گرفته و استفاده افراد از آن مستلزم بازرسی ویژه است؛ لذا تالار مطالعه عمومی آن به فاصله تقریبی یک کیلومتر از محل اصلی کتابخانه قرار داده شده که مراجعان از میکرو فیلم و تصویر نسخه‌هایی استفاده می‌کنند که پیک ویژه آن‌را از محل اصلی به تالار مطالعه عمومی منتقل می‌کند. در حال حاضر کار انتقال میکروفیلم نسخه‌های خطی بر روی «CD» آغاز شده است. ساعات کار آن، ساعت ۷ صبح تا ۶ بعد از ظهر به جز روزهای تعطیل است. تالار مطالعه عمومی، خود دارای سی هزار عنوان کتاب چاپی است. در حال حاضر

در این کتابخانه که در زمره کتابخانه‌های خصوصی است، در سال ۱۹۶۱ میلادی پس از انتقال آن به رباط، به فرمان شاه مغرب به روی فرهنگیان و محققان و دیگر قشرهای متفکر کشور گشوده شد و برای همین، در بیشتر منابع از این کتابخانه با عنوان کتابخانه‌ای عمومی یاد شده است.

محل استقرار این کتابخانه در موزه کاخ سلطنتی رباط است که علاوه بر ورودی آن از کاخ، دارای ورودی جداگانه‌ای از خارج کاخ است. این مرکز مداوم مورد عنایت پادشاه و مسئولان کشور مغرب است.

سلاطین مغرب از گذشته‌های دور همواره به تشویق عالمان و پیشرفت علوم همت گماشته و در خصوص گردآوری و نگهداری از میراث فرهنگی و مکتوب اسلام شهره بوده‌اند. در اثر همین کوشش، نزد آنان کتابخانه‌ای نفیس - که با کتابخانه‌های عمومی شانه می‌زند - فراهم آمد.

هنگامی که سخن از این کتابخانه به میان می‌آید، مفقود شدن و به یغما رفتن تأسف بار سه هزار جلد دست نوشته ارزشمند و نفیس آن به یاد می‌آید که در زمینه ادبیات، تاریخ و فلسفه بود و در زمان زیدان بن منصور سعدی، در گذشته به سال ۱۰۳۷ قمری، واقع و در پایان به کشور اسپانیا و اسکوریا منتقل شد. تمام کوشش‌های سلاطین کشور مغرب، در طول زمان‌های مختلف، برای برگرداندن این نفایس به کشورشان، بی‌نتیجه مانده است.

پس از انتقال این کتابخانه از فاس به رباط، استاد محمد فاسی، رئیس وقت دانشگاه مغرب، مسئول تنظیم و ترتیب و تهیه فهرس آن شد. ابتدا سه نوع کارت برگه به ترتیب موضوع (کارت برگه مادر)، عنوان کتاب و نام مؤلف برای نسخه‌های خطی این کتابخانه تهیه شد و سپس فهرسی نیز برای این مجموعه تهیه گردید که در پی، فهرسی که تاکنون برای این مجموعه تهیه و به چاپ رسیده‌اند، آورده می‌شود.

تعداد نسخه‌های خطی این مرکز در حدود بیست هزار جلد است که در میان آن مجموعه‌هایی وجود دارد که در بردارنده بیش از بیست عنوان نسخه است. تعداد نسخه‌هایی که تاکنون فهرست شده، حدود شش هزار نسخه است. آثاز چاپی آن نیز بیش از ده هزار جلد است و نیز چهار هزار نشریه دارد. هم چنین بیش از ۱۵۰۰۰۰ سند در این مرکز نگهداری می‌شود که قرار است به امر پادشاه مغرب، به

مجموعه اسناد مدیریت، اسناد سلطنتی این کشور نیز افزوده گردد. بیش‌تر نسخه‌های خطی این کتابخانه در وضعیت مطلوبی به سر می‌برند. این نسخه‌ها به گونه‌ای مرتب و فنی تمیز شده‌اند و در قفسه‌های چوبی نگهداری می‌شوند. حدود دو هزار نسخه خطی آن ناقص و آفت زده است که نیاز به بازسازی و مرمت دارند و از بیش‌تر دست نوشته‌های این کتابخانه خلاصه برداری شده است. موضوع نسخه‌های خطی این کتابخانه در زمینه لغت‌شناسی، مذهب، قرآن مجید و علوم قرآنی، اصول دین، فقه (کلیه مذاهب)، اخلاق، فرهنگ، تاریخ، جغرافیا، هیئت، ریاضیات، وقف، اخترشناسی، طب، داروسازی، دامپزشکی، جراحی، زیست‌شناسی، گیاه‌شناسی، موسیقی، آیین کشورداری، دائرة المعارف‌ها، شیمی، تعبیرخواب، علوم غریبه و دیگر موضوعات است.

قدمت نسخه‌های خطی این کتابخانه مربوط به دوره بین قرون سوم قمری / نهم میلادی تا چهاردهم قمری / نوزدهم میلادی است. قدیمی‌ترین نسخه خطی این مجموعه، نسخه‌ای از قرآن کریم، نوشته شده بر پوست آهوست که در حدود آغاز قرن سوم قمری استنساخ شده است. تعدادی از نسخه‌های این کتابخانه، بسیار ارزشمند و به خط مؤلفان آنهاست که بیش‌ترین این نسخه‌ها برای خاندان سلطنتی کتابت شده و در زمینه موضوعات خاص است و بسیاری از آنها نمونه‌های بارزی از تزیین به حساب می‌آیند.

این تزیین‌ها، به ویژه در صفحات آغازین نسخه‌ها و نیز در قرآن‌ها که با طلا کاری تذهیب شده‌اند، به چشم می‌خورند. خط بیش‌تر این نسخه‌ها به سبک‌های مغربی، اصیل اندلسی و دست خط‌های مشرقی و کوفی است. از نمونه‌های بسیار جالب توجه این تزیین‌ها کتاب کلیله و دمنه است که در عصر حکومت خلیفه ابوجعفر منصور تهیه شده و نیز کتاب التصریف لمن عجز عن التألیف، اثر ابوالقاسم خلف بن عباس زهراوی اندلسی متوفای ۴۲۷ قمری.

برخی از نسخه‌های خطی نفیس کتابخانه حسنیه

۱. کتاب کلیله و دمنه، نسخه بسیار کهن و نفیس، کتابت در نیمه دوم سده ششم قمری.
۲. مقدمه ابن خلدون، نسخه اصل به خط ابن خلدون مغربی در ۷۷۹ قمری ۲۹ سال قبل از درگذشت وی.

۱۴. الإكمال والإتمام فی صلة الإعلام بمحاسن الأعلام من اهل مالقة الکرام، محمد بن علی بن خضر بن عسکر الغسانی، در گذشته ۶۳۶ قمری، خط مغربی در ۶۰۸ برگ، شماره ۱۱۰۵۵.

۱۵. إمداد ذوی الإسعاد الی معالم الروایة والإسناد، عبدالقادر بن احمد بن ابی جمعة الکوهن الفاسی، در گذشته ۱۲۵۳ قمری، کتابت ۱۷ شوال ۱۲۴۴، خط مغربی در ۱۱۵ صفحه، ضمن مجموعه شماره ۱۲۲۰۳، برگ ۷۷ تا ۱۱۵.

۱۶. الأمن والتأنیس للمحتمی بشرف بعض بنی ادریس، مؤلف مجهول، خط مغربی، در ۴ برگ ضمن مجموعه شماره ۳۴۰۲، برگ ۱۵ تا ۱۸.

۱۷. أبناء نجباء الأبناء، ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن محمد بن ظفر الصقلی، در گذشته ۵۶۵ قمری، خط مغربی در ۲۳ برگ، شماره ۱۳۶۶.

۱۸. الأنجم الزاهرة فی الندیة الطاهرة، ابو عبدالله محمد التهامی بن محمد بن رحمون العلمی، در گذشته ۱۱۳۰ قمری، خط مغربی در ۷۳ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۱۱/۲۳۷۱، برگ ۷۳ تا ۱۱۳.

۱۹. الإنصاف فی القضاء بین النقیب و بین من انتسب الی بیت النبوة من الأشراف، محمد بن عبدالسلام البیجری، در گذشته ۱۰۴۹ قمری، خط مغربی در ۷۵ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱/۱۰۹۹۴، برگ ۱ تا ۷۵.

۲۰. بغیة الطالبین لیبان الأشیخ المحققین المدققین، احمد بن محمد بن احمد بن علی النخلی المکی، در گذشته ۱۱۳۰ قمری، خط مغربی در ۲۸ برگ، شماره ۱۰۹۱۴.

۲۱. بغیة الناظر و السامع و الهیکل الجامع لما فی التوارخ الجوامع، ابو القاسم بن احمد الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ قمری، خط مغربی در ۱۲۵ برگ، شماره ۱۲۵۰.

۲۲. بهجة الناظرین و انس الحاضرین و وسیلة رب العالمین فی مناقب رجال أمغار الصالحین، ابو عبدالله محمد بن عبدالله بن محمد الأزموری، در گذشته بعد از سال ۹۰۰ قمری، کتابت شعبان ۱۲۸۶ در ۱۰۰ برگ، شماره ۱۳۸۵.

۲۳. بیوتات فاس الصغری، عبدالرحمن بن عبدالقادر الفاسی، در گذشته ۱۰۹۶ قمری، کتابت ۱۹ شعبان ۱۲۵۲ در ۸ برگ ضمن مجموعه شماره ۷۲۴۸، برگ ۱۵ تا ۲۲.

۲۴. تاج الحسن الباهر فی أهل النسب الطاهر، ابو محمد العربی بن القاسم العلوی الحسنى المدغری، در گذشته ۱۳۰۹

۳. المقتبس فی تاریخ الاندلس، از ابن حیان در گذشته ۴۶۷ قمری نسخه کهن، کتابت سده ششم قمری از این کتاب چند نسخه کهن دیگر که در سده های ۷ و ۸ قمری کتابت شده، در این کتابخانه موجود است.

۴. رسالة الصاهل والشاحج، از ابو العلاء معری شاعر. این کتاب را خانم دکتر بنت الشاطی تحقیق و منتشر کرده است.

۵. قرآن کریم، نسخه هنری، خط نسخ دارای جلد سوخت ممتاز، کتابت ۹۷۶ قمری.

۶. اجوبة فی قطیعة النسب الشریف، ابی عبدالله محمد بن احمد بن محمد الرهونی، در گذشته ۱۲۳۰ قمری، خط مغربی در ۳ برگ ضمن مجموعه ۱۱۱/۵۶۸۰، برگ ۸ تا ۱۰.

۷. ارجوزة فی اثبات النسب الفاسی لنسب طاهر، مؤلف مجهول، خط مغربی، ضمن مجموعه شماره ۱/۱۲۱۸۹ در دو برگ.

۸. ارجوزة فی الانساب، عبدالرحمن بن عبدالقادر الجوطی الشبیهی، در گذشته ۱۰۹۹ قمری، خط مغربی در ۴ برگ ۲۱ سطری، ضمن مجموعه ۱۱۳۲۳.

۹. ازالة الالتباس عن قبائل سكان مدينة فاس، = حسن الاقتباس من ذکریات قبائل سكان مدينة فاس، عبدالسلام بن عبدالقادر بن سودة، در گذشته ۱۴۰۰ قمری، دو جزء، جزء اول در ۲۴۵ صفحه، کتابت ۲۱ صفر ۱۳۷۱ شماره ۱۰۶۵۲.

۱۰. إسماع الصم فی اثبات الشرف من جهة الام، محمد بن عبدالرحمن المراكشی، در گذشته ۸۰۷ قمری، کتابت ۱۳۱۳ قمری، خط مغربی در ۲۶ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۲۴۵۳، برگ ۲۱ تا ۴۷.

۱۱. الاعتبار فی نسب النبی المختار = التحقیق فی النسب الوثیق، احمد بن محمد بن احمد بن عبدالرحمن العشماوی، در گذشته بعد از ۱۱۴۲ قمری، خط مغربی در ۶۷ برگ، شماره ۲۱۹۰.

۱۲. الاعتبار و تاریخ انساب ذریة سیدنا محمد المختار، ابی العباس احمد بن عبدالله البکری، خط مغربی در ۱۰ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۳۳۶۹، برگ ۲۵۵ تا ۲۶۴.

۱۳. الاعتبار و تواریخ الاخبار و التعریف بنسبة النبی المختار آناء اللیل و اطراف النهار، ابی الحسن ابراهیم بن علی بن فرحون الیعمری، در گذشته ۷۹۹ قمری، خط مغربی در ۲۵ برگ ضمن مجموعه شماره ۵۰۲۰، برگ ۳۰ تا ۵۵.

- قمری، خط مغربی در ۱۵۲ برگ، شماره ۱۱۴۸۸.
۲۵. تاریخ بلاد الاندلس، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۶۳ برگ، شماره ۱۵۲۸.
۲۶. تاریخ بلدة خنیفره، ابی القاسم بن احمد الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ قمری، کتابت ۱۳۵۶ قمری در ۱۲ برگ، شماره ۱۲۰۳۷.
۲۷. تاریخ دول الاسلام بالمغرب الاقصی، ابو عبدالله محمد بن محمد البزیوی، در گذشته ۱۳۶۸ قمری، کتابت ربیع الآخر ۱۳۵۷ در ۸۵ برگ، شماره ۴۱۳.
۲۸. تاریخ ملوک المغرب، محمد بن عبدالمجید أقصبی، در گذشته ۱۳۶۴ قمری، خط مغربی در ۸۸ برگ، شماره ۷۰۳۹.
۲۹. أنساب شرفاء العلویین، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۴۸ برگ، شماره ۱۲۶۶۶.
۳۰. أنساب شرفاء فاس واهل الدعاوی الباطلة، عبدالرحمن بن عبدالقادر الجوطی الشیبی، در گذشته ۱۰۹۹ قمری، خط مغربی در ۱۲ برگ، شماره ۱۱۰۵۸.
۳۱. أنساب، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۵۲ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۲۱۳۲، برگ ۱ تا ۵۲.
۳۲. أنساب العلویین بسجلماسة، هاشم بن الغالی العلوی، خط مغربی در ۲۴ برگ، شماره ۱۱۹۹۷.
۳۳. تحفة الحادی المطرب فی رفع نسب شرفاء المغرب، ابو القاسم بن احمد الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ قمری، خط مغربی در ۱۰ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۳۳۴۵، برگ ۱۹۵ تا ۲۰۴.
۳۴. تحفة روضة الأزهار فی نسب آل محمد المختار(ص)، ابو عبدالله محمد بن ابی الحسن الرقاشی الحسنی، خط مغربی در ۳۰ برگ، ضمن مجموعه شماره ۵۰۲۰، برگ ۱ تا ۳۰.
۳۵. تحفة النبهاء فی التفرقة بین الفقهاء والسفهاء، ابو القاسم بن احمد الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ قمری، خط مغربی ۱۷۱ برگ، ضمن مجموعه شماره ۶۱۶، برگ ۱۸۵ تا ۳۵۶.
۳۶. تحفة النبیة بنسب بنی طاهر وبنی الشیبه، عبدالسلام بن طیب بن محمد القادری الحسنی، در گذشته ۱۱۱۰ قمری، به خط ادریس بن علال القادری از روی نسخه اصل به خط مغربی مؤلف در ۴ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۲۰۹۴، برگ ۱۰ تا ۱۴.
۳۷. تحفة النظار فی غرائب الامصار و عجائب الأسفار، محمد بن عبدالله بن محمد اللواتی ابن بطوطة الطنجی، در گذشته ۷۷۷ قمری، خط مغربی در ۹۹ برگ، شماره ۴۳۵۵.
۳۸. تذیل نظم الوفيات محمد الفشتالی، محمد بن احمد بن محمد المکلاتی، در گذشته ۱۰۴۱ قمری، خط مغربی در دو برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۱۹۹۶.
۳۹. تراجم بعض من اقبر بمکماصة الزيتون نقلاً عن الإکلیل والتاج فی تذیل کفایة المحتاج للقادری، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۵ صفحه ضمن مجموعه شماره ۱۲۴۲۶، برگ ۳۵۳ تا ۳۵۷.
۴۰. الترجمان المغرب عن أشهر فروع الشاذلیة بالمغرب، عبدالحفیظ بن محمد الطاهر الفاسی الفهری، خط مغربی در ۱۰۸ برگ، شماره ۱۰۹۹۱.
۴۱. تعلیقات علی هوامش جمهرة الأنساب لابن حزم، ابو عبدالله محمد بن الطیب بن عبدالسلام الحسنی القادری، در گذشته ۱۱۸۷ قمری، خط مغربی در ۲ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۱/۵۷۱۶، برگ ۱۱ و ۱۲.
۴۲. تقایید فی الأنساب، ابی الربیع سلیمان بن محمد الحوات، در گذشته ۱۲۳۱ قمری، خط مغربی در ۱۰ برگ، شماره ۳۵۵۰.
۴۳. تقایید فی الأنساب، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۸ برگ، شماره ۳۵۶۶.
۴۴. تقایید فی شرفاء تافلات، مؤلف مجهول، خط مغربی، ضمن مجموعه ۱۲۲۸۵.
۴۵. تقييد برنامج مشاهير الاولياء الصالحين المدفونين خارج ابواب مدينة فاس، مؤلف مجهول، خط مغربی، ضمن مجموعه شماره ۱۱۸۰۰، برگ ۵۷۳ تا ۵۷۵.
۴۶. تقييد فی الانساب، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۹ برگ، شماره ۴۷۹۴.
۴۷. تقييد فی أنساب العلویین، العربی بن عبدالسلام البراری، خط مغربی در ۱۰ برگ، ضمن مجموعه شماره VI/۱۲۴۹۳، برگ ۷۷ تا ۸۶.
۴۸. تقييد فی بعض ملوک بنی مرین، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۲ برگ ضمن مجموعه شماره IX/۱۲۳۵۰، برگ ۳۰ و ۳۱.
۴۹. تقييد فی ماهية الانساب، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۶ برگ، شماره ۱۲۳۴۹.
۵۰. تقييد فی مسألة قطعية النسب أو ظنيته، علی بن عیسی بن علی الشریف العلمی، کتابت ۱۲۰۵ قمری به خط مغربی عبدالجلیل بن محمد بن علی بن عمر السهلی المکناسی، در ۱۱ برگ ضمن مجموعه شماره ۱/۵۷۱۶، برگ ۱ تا ۱۱.

قمری، کتابت ۱۲۹۸ قمری خط مغربی عباس بن محمد المقدسی ۱۴۲ برگ، ضمن مجموعه ۶۴۵ برگ ۱ تا ۱۴۲.

۶۲. الحلل البهية في ملوك الدولة العلوية و عد مفاخرها الغير المتناهية، محمد بن محمد بن مصطفى المشر في الحسنی، در گذشتہ ۱۳۳۴ قمری، کتابت ۱۷ ذی القعدة ۱۳۱۰ در ۱۶۰ برگ، شماره ۱۰۱۹.

۶۳. حلیة اهل الفضل والکمال باتصال الاسانید بکمال الرجال، اسماعیل بن محمد بن عبدالهادی العجلونی الجراحی، در گذشتہ ۱۱۶۲ قمری، کتابت ۱۳۵۶ قمری به خط نسخ عبدالرحیم بن عبدالله صدیق در ۱۷۰ برگ، شماره ۱۱۵۶۱.

۶۴. الدرالسني في بعض من بفاس من اهل النسب الحسنی، عبدالسلام بن الطیب القادری، در گذشتہ ۱۱۱۰ قمری، خط مغربی در ۱۲۲ صفحه، شماره ۵۲۱۳.

۶۵. الدرالمنضد الفاخر بما لاولاد مولانا علی الشریف من المحاسن والمفاخر، محمد بن عبدالقادر الکردودی، در گذشتہ ۱۲۶۸ قمری، خط مغربی در ۷۶ برگ شماره ۱۱۶۷۶.

۶۶. درة المطالب في نسب أبي غالب، محمد بن الطیب القادری الحسنی، در گذشتہ ۱۱۸۷ قمری، خط مغربی در ۲ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۲۴۹۶، برگ ۱۹۷ و ۱۹۸.

۶۷. دیوان الاشراف، عبدالقادر بن عبدالله الحسنی الجوطی الشبیهی، در گذشتہ ۱۰۹۹ قمری، خط مغربی، در ۱۸ برگ، شماره ۵۲۹۲.

۶۸. دیوان یشتمل علی ذکر الأشراف الحسینین والحسینین بالحرمین الشریفین، مؤلف مجهول، خط نسخ، در ۱۱ برگ، شماره ۳۵۵۳.

۶۹. ذکر الخبر عن دولة شرفائنا وملوکنا الدولة الشریفة الحسنية و ذکر لمع من محاسنها و مفاخرها البهية، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۱۳ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۲۰۱۸، برگ ۱۴۰ تا ۱۵۲.

۷۰. رساله فی انساب العلویین، احمد بن محمد بن احمد بن عبدالعزیز بن یوسف، خط مغربی محمد بن احمد التلمسانی، در ۲۲ برگ، شماره ۱۲۳۱۴.

۷۱. نسب عبد السلام بن مشیش، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۱۰ برگ، شماره ۹۵۶۴.

۷۲. الروض البسام فی نسب سیدی عبدالسلام القلیبی، حامد حسن علی، خط مغربی، ۴۴ برگ، شماره ۱۰۸۳۸.

۵۱. تقييد في نسب ادریس بن ادریس، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۴ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۳۳۴۶.

۵۲. تقييد في نسب شرفاء الجوطيين، ابی عبدالله محمد بن احمد المسناوی الدلائی، در گذشتہ ۱۱۳۶ قمری، تاریخ تألیف ۱۱۲۴ قمری، ۴ برگ، ضمن مجموعه شماره ۷۱/۵۷۱۶، برگ ۱۶ تا ۱۹.

۵۳. تقييد في نسب الشرفاء الصقليين والشبوکيين، ابو عبدالله محمد بن احمد المسناوی الدلائی، در گذشتہ ۱۱۳۶ قمری، کتابت ۱۲۰۵ قمری خط مغربی عبدالجلیل بن محمد بن علی بن عمر السهلی المکناسی، در ۷ برگ، ضمن مجموعه شماره ۷۱/۵۷۱۶، برگ ۲۳ تا ۲۹.

۵۴. تقييد في نسب عبدالحليم بن احمد الصنهاجی، عبدالقادر بن احمد التسلیتی خط مغربی، در ۲ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۳۲۸۱.

۵۵. تقييد في نسب قبيلة بنی زحل، احمد بن حسن بن یوسف بن محمد بن یحیی بن عرضون، در گذشتہ ۹۹۲ قمری، خط مغربی در ۲ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۲۳۵۰، برگ ۱۱۷ و ۱۱۸.

۵۶. التنبیه والإعلام بفضل العلم والأعلام، ابو القاسم بن سعید العمیری الجابری التادلی المکناسی، در گذشتہ ۱۱۷۸ قمری، خط مغربی در ۳۰۱ برگ، شماره ۵۶۰.

۵۷. الجوهره في نسب أبناء مولانا الحسن الشریف، هاشم بن احمد بن محمد بن عبدالواحد بن علی بن طاهر الحسنی، خط مغربی در ۲۰ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۲۴۸۶.

۵۸. الجود الاصفی والمشراب الاشفى فی التعریف بشرف المصطفى(ص) ابو العباس احمد بن عبدالله البکری، نسخه کامل، خط مغربی ۱۲ برگ، شماره ۵۰۱۹.

۵۹. الجيش العرمم الخماسی فی دولة اولاد مولانا علی السجلماسی، ابو عبدالله محمد بن احمد اکنسوس القرشی السوسی المراكشی، در گذشتہ ۱۲۹۴ قمری، خط مغربی نسخه مذهب و مجدول در ۲۷۴ برگ ۲۰ سطری، شماره ۲۶.

۶۰. الحادی المطرب فی فرق شرفاء المغرب، ابو القاسم بن احمد الزیانی در گذشتہ ۱۲۴۹ قمری، خط مغربی در ۴ برگ، شماره ۴۶۰۰.

۶۱. الحسن الباهر فی اهل النسب الطاهر، محمد العربی بن الطیب بن محمد القادری الحسنی المدخری، در گذشتہ ۱۱۰۶

۷۳. سلسله اجداد المرینین، محمد بن محمد بن علال المرینی، خط مغربی، ۱ برگ مجموعه شماره ۱۲۴۹۳.
۷۴. سلسله انساب اولاد السبعة الرجراجیین، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۵ صفحه مجموعه ۳۲۹۹.
۷۵. سلسله الانوار لأشیخان الابرار و السادة الاخيار، ابو عبدالله محمد بن حسن بن مسعود الیوسی، در گذشته ۱۱۰۷ قمری، خط مغربی، ۲ برگ، مجموعه ۱۳۳۲۸.
۷۶. سلسله الذهب المنقود فی ذکر الاعلام من الاسلاف والجدود، ابو العباس احمد بن محمد بن ابراهیم الذکالی المشترائی، در گذشته بعد از ۱۱۶۰ قمری، خط مغربی در ۱۱ برگ مجموعه شماره ۱۲۳۷۳.
۷۷. الشجرة الزكية، ابو عبدالله محمد الزکی بن هاشم العلوی المدخری السجلماسی، در گذشته ۱۲۷۰ قمری، خط مغربی، در ۱۲۸ برگ، مجموعه شماره ۱۱۴۲۳ / ج ۱۱.
۷۸. شجرة نسب السلطان المولی السماعيل، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۳ برگ مجموعه ۴۴۹۰.
۷۹. شذر الذهب فی خیر نسب، ابی عبدالله محمد التهامی ابن محمد بن رحمون العلمی در گذشته بعد از ۱۱۳۰ قمری، خط مغربی در ۷۳ برگ، مجموعه ۲۳۷۱.
۸۰. شذرات من تألیف فی احکام الاجازة، عبدالرحمن بن محمد بن زیدان العلوی در گذشته ۱۳۶۵ قمری، خط مغربی کتابت ۱۳۵۰ قمری در ۲۴ برگ، شماره ۱۲۳۶۶.
۸۱. الشعور بالعمور، خلیل بن ایبک بن عبدالله الصفدی، در گذشته ۷۶۴ قمری خط مغربی در ۷۵ برگ، شماره ۵۶۴۵.
۸۲. شفاء الصدور فی فضل الامة و الصحابة و آل البيت و غیر ذلك، ابو مهدی عیسی بن سبیح، خط مغربی کتابت ۸ ربیع الاول ۱۲۶۰ قمری در ۲۵۷ برگ، شماره ۵۷۳۳ / ج ۱۱.
۸۳. ضوء المصباح فی الاسانید الصحاح، یحیی بن عبدالله بن مسعود بن شعیب بن مبارک البکری الجراری السوسی، در گذشته ۱۲۶۰ قمری، خط مغربی، نسخه کامل در ۴۲ صفحه مجموعه شماره ۱۱۸۶۱.
۸۴. عجاله المبتدی ووصالة المنتهی فی علم النسب، محمد بن موسی بن حازم الحازمی الهمدانی، در گذشته ۵۸۴ قمری، خط مغربی، در ۲۲ برگ، شماره ۱۴۰۲.
۸۵. عجاله المستوفی «المستوجز» المستجاز فی ذکر من سمع من المشایخ دون من أجاز من ائمة المغرب و الشام و الحجاز،

- ابو عبدالله محمد بن احمد بن محمد بن مرزوق العجیسی، در گذشته ۷۸۱ قمری، در ۲۰ برگ ضمن مجموعه شماره ۷۵۷۹.
۸۶. عذب الموارد فی رفع الاسانید، ادیس بن محمد بن احمد بن محمد بن علی المنجرة الحسنى، در گذشته ۱۱۳۷ قمری، کتابت ۱۱۳۰ قمری به خط مغربی محمد بن احمد المسناوی در ۱۷ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۱۴۶۳.
۸۷. غسل الشهد فی فضائل آل البيت (ع)، مؤلف مجهول، خط مغربی احمد بن محمد در ۲۸ برگ، شماره ۶۴۵۳.
۸۸. عنوان السعادة و الإسعاد لطالب الروایة بالإسناد، محمد بن الحسین العرائشی المکناسی، در گذشته ۱۳۵۲ قمری، خط مغربی کتابت ۱۳۵۰ قمری در ۴۲ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۲۵۷۳.
۸۹. فتح القدوس القاهر فی نسب أبی محمد عبدالله بن علی بن طاهر، علی بن مصطفی بن محمد بن التهامی الحسنى المدخری، کتابت ۱۳۲۲ قمری در ۴۰ برگ، شماره ۱۲۵۷۹.
۹۰. فتح الملك الناصر فی اجازات مرویات بنی ناصر، محمد بن موسی بن ناصر، خط مغربی در ۳۸ برگ، شماره ۱۰۹۳۹.
۹۱. قصة وفاة الحسين بن علی بن ابی طالب (ع)، مؤلف مجهول، خط مغربی، در ۱۴ برگ ضمن مجموعه ۱۱/۸۷۲۰ برگ ۲۵۷ تا ۲۷۰.
۹۲. قصيدة فی الأخيار الشرفاء الابرار الصالحین من بنی أمغار، مؤلف مجهول، خط مغربی ۱ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۳۴۲۴.
۹۳. قطف الثمر فی رفع اسانید المصنفات فی الفنون و الاثر، صالح بن محمد العمري الفلانی، در گذشته ۱۲۱۸ قمری، خط نسخ کتابت ۱۶ شعبان ۱۳۳۰ قمری در ۹۶ برگ، شماره ۱۱۹۰۷.
۹۴. الانساب، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۶۰ برگ، شماره ۱۲۵۹۵.
۹۵. الانساب، مؤلف مجهول، خط مغربی در ۷۷ برگ، شماره ۱۲۱۳۲.
۹۶. الجواهر فی نسب اولاد سيد الوری و ما بنی الملك و ما اشتری، هاشم بن احمد بن محمد بن عبدالواحد بن علی بن طاهر الحسنى، خط مغربی در ۲۰ برگ ضمن مجموعه شماره ۱/۱۲۴۸۶.
۹۷. أعلام الاخيار من فقهاء مذهب النعمان، محمود بن

عربی ابن محمد بن عبدالرحمن بن عمر بصری المکناسی، در گذشته ۱۱۴۸ قمری، خط مغربی در ۲۳۳ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۱۲۸۶.

۱۰۸. منظومة فی الانساب، عمر بن محمد بن المبروک البراوی التواتی، نسخه اصل به خط مؤلف در ۲ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۲۱۸۱.

۱۰۹. منظومة فی التراجم، محمد بن عبدالسلام الفاسی، در گذشته ۱۲۱۴ قمری، خط مغربی مورخ ۱۲۵۴ قمری به خط احمد بن محمد بن محمد السکتانی در ۱۰ صفحه مجموعه شماره ۱۰۵۷.

۱۱۰. نزهة الحادی باخبار ملوک القرن الحادی، ابو عبدالله محمد الصغير بن محمد بن عبدالله الإفرائی المراكشی، در گذشته ۱۱۳۸ قمری، کتابت ۱۲۰۶ به خط مغربی حسن بن عبدالقاسم بن محمد بن احمد بن علی بن حسن الوفلاوی، در ۱۴۲ برگ شماره ۴۴۳۹.

۱۱۱. نسب الملوك المغاربة، زکی الدین ابو محمد عبدالعظیم، خط مغربی در ۷ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۳۳۰۹.

۱۱۲. النسبة العلیة و الشجرة النبویة، ابن جزی الکلبی، محمد بن احمد الغرناطی در گذشته ۷۴۱ قمری، نسخه کهن کتابت ۷۷۳ قمری خط مغربی در ۷۵ برگ شماره ۷۴۳۱.

۱۱۳. نصیح ملوک الاسلام بالتعریف بما يجب علیهم من حقوق آل البيت الکرام، محمد بن ابی غالب بن احمد بن السکاک المکناسی، در گذشته ۸۱۸ قمری، خط مغربی در ۱۰ برگ، شماره ۱۲۵۸.

۱۱۴. نظم الیواقیت الحسنی فی ابناء سیدنا الحسن (ع)، التهامی بن عبدالله بن الشریف بن عثمان بن طاهر بن حسن علوی، در گذشته ۱۲۱۰ قمری، ارجوزه ای است در نسب دولت علویه، خط مغربی در ۱۵ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۲۰۱۸.

۱۱۵. نورالیقین فی مشهد الحسنین (ع)، ابی اسحاق ابراهیم بن محمد بن مهران رکن الدین الاسفرائینی، در گذشته ۴۱۸ قمری، کتابت ۱۳۱۴ قمری به خط مغربی در ۲۳ برگ: ضمن مجموعه شماره ۱۲۴۲۶.

۱۱۶. ورود العاهات علی من أزال اللبس و الشبهات عن ثبوت الشرف النسبی من قبل الامهات، مؤلف مجهول، خط مغربی مُعرب در ۱۱ برگ، شماره ۱۲۴۷۶.

۱۱۷. وصلة الزلفی تقریباً بآل المصطفی، احمد بن علی السوسی

سلیمان الکفوی الحنفی، در گذشته ۹۹۰ قمری، خط نسخ در ۵۱۹ برگ، شماره ۱۱۰۵.

۹۸. الکتیبة الكامنة فیمن لقیته بالاندلس من شعراء المائة الثامنة، لسان الدین محمد بن عبدالله بن الخطیب السلمانی، در گذشته ۷۷۶ قمری خط مغربی در ۱۰۰ برگ، شماره ۷۵۶.

۹۹. کناشة فی الانساب، محمد بن علی بن عمر بن عبدالوهاب الحسنی العلمی، خط مغربی در ۹۴ برگ، شماره ۱۲۰۹۰.

۱۰۰. کنز الاسرار و معدن الانوار فی آل بیت النبی المختار، ابو العباس احمد بن محمد بن احمد بن یحیی المقری التلمسانی، در گذشته ۱۰۴۱ قمری، خط مغربی کتابت ۱۱۸۸ قمری به خط طیب بن عبدالرحمن بن عبدالکریم الحاجی الشیظمی، در ۹۱ برگ شماره ۶۶۳۷.

۱۰۱. محاضرة الاکياس بملخص تاریخ مکناس، عبدالرحمن بن زیدان الحسنی، در گذشته ۱۳۶۵ قمری، خط مغربی کتابت ۱۳ شعبان ۱۳۴۰ قمری در ۱۰ برگ شماره ۱۲۰۷۶.

۱۰۲. مختصر الطبقات الوسطی للشعرانی و الحضیکی و الذیل علیهما، ابی زید عبدالرحمن التفرغرتی السوسی، در گذشته ۱۲۷۹ قمری، خط مغربی در ۱۱۹ برگ، ضمن مجموعه ۱۱/۱۰۹۸۶.

۱۰۳. المدخل إلى معرفة کتاب الاکلیل، محمد بن عبدالله بن محمد بن حمدویه بن نعیم بن حکم الضبی الطهمانی النیشابوری، خط مغربی کتابت ۱۰۰۲ قمری به خط احمد بن محمد العدی در ۱۴ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۱۷۴۵.

۱۰۴. مسوک الذهب فی فضل العرب و شرف العلم علی شرف النسب، مرعی بن یوسف بن ابی بکر المقدسی الحسینی، در گذشته ۱۰۳۳ قمری، کتابت ۱۱۴۳ قمری خط نسخ محمد یعقوب المقدسی الحنبلی، ۲۲ برگ، شماره ۴۸۹۳.

۱۰۵. مطالع الإشراق فی نسب الشرفاء الواردین من العراق، عبدالسلام بن الطیب بن محمد القادری الحسنی، در گذشته ۱۱۱۰ قمری.

۱۰۶. مصابیح الاصابة فی تعريف الصحابة، ابو عبدالله محمد بن احمد بن عبدالله الحضیکی الجزولی السوسی، در گذشته ۱۱۸۹ قمری، خط مغربی در ۳۳۳ برگ، شماره ۲۵۹۹.

۱۰۷. منحة الجبار و نزهة الابرار و بهجة الاسرار فی ذکر الاقطاب و الاولیاء و الاشراف و العلماء و الاخیار، ابو حامد

۱۲۸. البستان الظریف فی دولة اولاد مولای الشریف، ابو القاسم بن احمد بن علی الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ قمری، کتابت ربیع الاول ۱۲۳۲ به خط محمد العربی بن محمد الدمناتی در ۱۸۳ برگ، شماره ۲۴۲.

۱۲۹. تذکره المحسنین بوفیات الاعیان و حوادث السنین، ابی الفضل عبدالکبیر بن المجذوب الفاسی الفهری، شامل حوادث سال‌های ۱۱۷۱ تا ۱۲۶۷ قمری در ۵۶ برگ، شماره ۱۲۳۵.

۱۳۰. تقیید یشتمل علی ذکر قبائل السادة الاشراف، مؤلف مجهول «۱۳ برگ» شماره ۱۲۳۳۲.

۱۳۱. توشیح الدیاج و حلیة الایتهاج، محمد بدرالدین الجرافی در گذشته ۱۰۰۸ قمری، کتابت در ۱۰۰۴ قمری در عصر مؤلف در ۵۱ صفحه، ضمن مجموعه شماره ۲۵۵.

۱۳۲. الدررة الفاخرة بمآثر الملوك العلویین بفاس الزاهرة، عبدالرحمن بن زیدان تقیب الاشراف در گذشته ۱۳۶۵ قمری کتابت ۱۳۵۳ قمری در ۱۵۸ برگ، شماره ۱۱۷۸۱.

۱۳۳. دفتر فقهاء الاشراف و الطلبة اولاد مولای علی الشریف، مؤلف مجهول به خط مغربی، شامل نام ۵۳۰ تن از فقها و طلاب اشراف و در پایان نام شرفای مکه و جده و طائف آمده است، خط مغربی در ۶۹ برگ، مجموعه ۹۴۴۷.

۱۳۴. دوحه الناشر لمحاسن من كان بالمغرب من اهل القرن العاشر، شیخ ابی عبدالله محمد بن علی بن عمر بن الحسین بن مصباح الحسنی المعروف بابن عسکر الحسینی، در گذشته ۹۸۶ قمری، کتابت ۱۱۴۶ قمری در ۹۶ برگ، مجموعه ۷۵۸.

۱۳۵. دیوان فی نسب الاشراف، عبدالسلام بن زاكور، در گذشته ۱۱۲۱ قمری که به دستور سلطان اسماعیل کبیر نگاشته شده است. خط مغربی در ۱۲۰ برگ، شماره ۱۱۴۲۶.

۱۳۶. ذکر بعض مشاهیر فاس فی القدییم، ابی زید عبدالرحمن بن عبدالقادر الفاسی، در گذشته ۱۰۹۶ قمری.

۱۳۷. رقم الحلل فی نظم الدول، الوزير لسان‌الدین بن الخطیب السلمانی، در گذشته ۷۷۶ قمری در فاس، کتابت رمضان ۷۶۵ در حیات مؤلف.

۱۳۸. زهر البستان فی نسب احوال سیدنا المولی زیدان، ابی عبدالله محمد بن العیاشی المکناسی در گذشته ۱۱۳۹ قمری، خط مغربی در ۴۲ برگ، شماره ۱۰۵۹۳.

۱۳۹. زهر الشماریخ فی علم التاريخ، ابی زید عبدالرحمن بن عبدالقادر الفاسی.

البوسعیدی الهشتوکی، در گذشته ۱۰۴۶ قمری، خط مغربی در ۹۰ برگ، شماره ۲۴۱۱.

۱۱۸. وفيات الفشتالی، محمد بن علی الفشتالی، در گذشته ۱۰۲۱ قمری، خط مغربی در ۲۶ صفحه، شماره ۱۱۹۹۶.

۱۱۹. اخبار الفقهاء و المحدثین = طبقات المحدثین، محمد بن حارث بن اسد الخشنی الاندلسی در گذشته سال ۳۶۱ قمری قرطبه، نسخه بسیار کهن و نفیس کتابت شعبان ۴۸۳، ۱۸۲ برگ ۲۲ سطری، شماره ۶۹۱۶.

۱۲۰. الإرتجال فی مناقب مشاهیر سبعة رجال و ما اشتهر فی مراکش او دخلها فی مشاهیر صلحاء الرجال، محمد امین بن عبدالله الحجاجی الجعفری الحسنی، در گذشته ۱۲۹۶ قمری، خط مغربی در ۲۲ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۹۴.

۱۲۱. ارجوزة فی النسبة العلویة، ابی الفضل التهامی بن عبدالله بن الشریف عثمان العلوی الحسنی، در گذشته ۱۲۱۰ قمری، خط مغربی در ۲۰ برگ، شماره ۱۲۳۰۵.

۱۲۲. اظهار الکمال فی تتمیم مناقب سبعة رجال، العباس بن ابراهیم المراكشی السملانی، کتابت رمضان ۱۳۲۵ در ۲۴۷ برگ، شماره ۲۳۲.

۱۲۳. إنباء الغمر بأبناء العمر، ابن حجر عسقلانی در گذشته ۸۵۲ قمری، کتابت شعبان ۸۹۱ به خط احمد بن علی بن مدری المصری، شماره ۱/۳۸۲۴-۱۱.

۱۲۴. الانوار النسبة فی نسبة من بسجل ماسة من الأشراف المحمدية، احمد بن محمد بن عبدالعزیز الحسنی، در گذشته بعد از سال ۱۱۰۰ قمری، خط مغربی در ۹۲ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۲۰۱۸.

۱۲۵. الأنیس المطرب بروض القرطاس فی اخبار ملوک المغرب و تاریخ مدینة فاس، لابی الحسن علی بن عبدالله بن ابی زرع الفاسی، در گذشته ۷۴۱ قمری، کتابت رجب ۱۱۱۹ شماره ۳۶۵.

۱۲۶. الإعلام بمن غیر من اهل القرن الحادی عشر، ابو محمد عبدالله بن محمد بن عبدالرحمن بن عبدالقادر الفاسی، در گذشته ۱۱۳۱ قمری، خط مغربی در ۴۸ برگ، شماره ۱۱۳۲۹.

۱۲۷. الاشراف علی بعض من بفاس من مشاهیر الاشراف، محمداطالاب بن حمدون بن عبدالرحمن بن الحاج السلمی البخاری الفاسی، در گذشته ۱۲۷۴ قمری خط نسخ در ۱۱۵ برگ، شماره ۱۱۷۳۲.

۱۵۴. فهرسة الشيخ ابى القاسم سعيد العميرى الجابرى التادلى
المكناسى، = «التنبيه و الاعلام بفضل العلم و الاعلام»،
خط مغربى.

۱۵۵. فهرسة الشيخ احمد بن محمد بن الخياط الزكارى، در
گذشته ۱۳۴۳ قمرى المسماة بالفهرسة الصغرى.

۱۵۶. فهرسة الشيخ ابى العباس احمد بن عبدالعزيز بن الرشيد
الفلالى السجلماسى الهلالى، در گذشته ۱۱۷۵ قمرى خط
مغربى.

۱۵۷. فهرسة الشيخ احمد بن على بن الامين المنجور، در
گذشته ۹۹۵ قمرى خط مغربى.

۱۵۸. فهرسة الحسن بن مسعود اليوسى، در گذشته ۱۱۰۲ قمرى.

۱۵۹. فهرسة محمد بن احمد نزيل أسن، خط مغربى.

۱۶۰. فهرسة محمد بن احمد بن محمد بن على بن غازى
العثمانى، در گذشته ۹۱۹ قمرى.

۱۶۱. فهرسة الشيخ محمد التاودى بن الطالب بن سودة المرى،
در گذشته ۱۲۰۹ قمرى خط مغربى.

۱۶۲. فهرسة الشيخ محمد بن الحسن بنانى، در گذشته ۱۱۹۴
قمرى، خط مغربى.

۱۶۳. فهرسة الشيخ محمد بن عبدالرحمن، در گذشته ۱۲۷۶
قمرى، خط مغربى، نسخة اصل به خط مؤلف در شعبان ۱۲۰۶.

۱۶۴. فهرسة الشيخ محمد عبدالحى بن عبدالكبير الكتانى، در
گذشته ۱۳۸۲ قمرى به خط مغربى مؤلف در شوال ۱۳۲۲.

۱۶۵. الفهرسة المنظومة محمد بن عبدالسلام الفاسى، در
گذشته ۱۲۱۴ قمرى به خط مغربى.

۱۶۶. فهرسة محمد بن قاسم بن محمد القيسى الغرناطى
المعروف بالقصار.

۱۶۷. فهرسة الشيخ عبدالله بن حجازى الشهير بالشرقاوى
المصرى الشافعى، خط مغربى، كتابت شعبان ۱۲۱۷.

۱۶۸. فهرسة الشيخ أبى محمد عبدالقادر بن على بن يوسف،
در گذشته ۱۰۹۱ قمرى به خط فرزند مؤلف عبدالرحمن،
خط مغربى.

۱۶۹. فهرسة شيوخى، محمد بن عبدالسلام بن محمد بن
عبدالسلام بن أبى عبدالله محمد العربى الشيخ بن ابى المحاسن
يوسف، خط مغربى.

۱۷۰. الفوائد الجمّة فى اسانيد علوم أبنا الامة، القاضى أبى زيد
عبدالرحمن بن محمد بن احمد التتمارتى الجزولى السوسى در

۱۴۰. طبقات النحويين و اللغويين، ابى بكر محمد بن الحسن
الزبيدى الإشبلى، در گذشته ۳۷۹ قمرى در اشبيلية.

۱۴۱. طبقات القراء، شمس الدين ابى عبدالله محمد بن ناصر بن
عثمان بن قايمار الذهبى، در گذشته ۷۴۸ قمرى، كتابت ربيع
الاول ۸۶۰ قمرى.

۱۴۲. فتح العليم الخبير فى تهذيب النسب العلمى بامر الامير،
ابى عبدالله محمد بن عبدالصادق بن ريسون الحسنى اليوسى،
در گذشته ۱۲۳۶ قمرى، خط مغربى در ۷۰ برگ، مجموعة
شماره ۱۱۲.

۱۴۳. لائحة الأشراف العلويين السجلماسيين، مؤلف
مجهول، خط مغربى، كتابت صفر ۱۲۰۴ قمرى در ۱۶ برگ،
شماره ۱۲۴۳.

۱۴۴. مجموعه إجازات و فهارس، «۹۷ برگ» هر صفحه ۲۶
سطر، خط مغربى.

۱۴۵. مختصر لكتاب وفيات الاعيان لابن خلكان، القاضى أبى
القاسم محمد بن حركات المكى الاندلسى، خط مغربى.

۱۴۶. مرآة الزمان فى تاريخ الاعيان، جزء ۸ ابى محمد
شمس الدين ابى المظفر يوسف بن قزاغلى بن سبط الجوزى در
گذشته ۶۵۵ قمرى، كتابت صفر ۷۹۴.

۱۴۷. منتهى الاعلام لوفيات الصحابة و ملوك الاسلام = تاريخ
ابن حجر الهيتمى، كتابت ربيع الآخر ۹۹۳ قمرى خط نستعليق.

۱۴۸. المنح البادية و الاسانيد العالية و المسلسلات الزاهية،
محمد بن عبدالرحمن الفاسى، در گذشته ۱۱۳۴ قمرى، خط
مغربى در ۶۳ برگ، مجموعة شماره ۵۱۶۴.

۱۴۹. المقالة المرضية فى الدولة العلوية و التوسل بالنسب
الطاهر العلى القادر، مؤلف مجهول.

۱۵۰. مقدمة كتاب الاغتباط بتراجم اعلام الرباط، ابى عبدالله
محمد بن مصطفى ابو جندار الرباطى، خط مغربى كتابت
۱۳۴۳ قمرى.

۱۵۱. نظم الدرر و العقيان فى شرف بنى زيان و ذكر ملوكهم
الاعيان، محمد بن عبدالله بن عبدالجليل المتنى.

۱۵۲. عناية اولى المجد بذكر آل الفاسى ابن الجدد، السلطان
مولى سليمان بن محمد بن عبدالله بن اسماعيل الشريف، در
گذشته ۱۲۳۸ قمرى خط مغربى، كتابت ۱۲۱۶ قمرى.

۱۵۳. فقهاء السادات الأشراف و الطلبة اولاد سيدنا و مولانا
على الشريف.

سعید بن هبة الله بن الحسن بن هبة الله الطیب البغدادی
المعروف بالعشاب در گذشته ۴۹۵ قمری، کتابت ۱۷
شعبان ۹۷۴.

۱۸۳. نشر لواء سلطنة كلمة التقوى، و تجهيز ابطال جيوش نصره
قوله (ص) لاعدوى، مؤلف ناشناخته، کتابت ذی الحجة ۹۶۷
هجری قمری.

۱۸۴. دیوان الحيوان، تألیف جلال‌الدین عبدالرحمن
السیوطی، در گذشته ۹۱۱ قمری کتابت ۱۱ ذی الحجة ۹۰۲
در حیات مؤلف.

۱۸۵. قرآن کریم به خط کوفی بر روی پوست، مورخ سده ۵
قمری، نسخه کامل، چند برگ از آغاز و انجام افتاده است
شماره ۳۵۹۴.

۱۸۶. قرآن کریم روی پوست به خط اندلسی، کتابت ۵۷۳
قمری شماره ۳۵۹۳.

۱۸۷. نظم الدرر فی تناسب الآيات والسور، برهان‌الدین
ابراهیم بن عمر البقاعی الشافعی در گذشته ۵۵۸ قمری، کتابت
چهارشنبه ۱۲ رمضان ۹۷۳ شماره ۲۶۹۵.

۱۸۸. الموطأ، امام مالک در گذشته ۱۷۹ قمری کتابت نیمه
محرم سال ۶۴۳، خط اندلسی، شماره ۹۳۹.

۱۸۹. کتاب الشهاب، قاضی ابی عبدالله محمد بن سلامة بن
جعفر قضاعی شافعی مصری در گذشته ۴۵۴ قمری، کتابت ۲۷
ربیع الآخر ۵۶۸ شماره ۱۸۱۰.

۱۹۰. ایضاح السبیل من حدیث سؤال جبرئیل، ابی جعفر
احمد بن ابراهیم بن الزبیر الثقفی الغرناطی در گذشته ۷۰۷
قمری، کتابت محرم ۶۹۰ در عصر مؤلف، شماره ۱۰۹۰۱.

۱۹۱. الجامع الصحیح الاسانید المستخرج من ستة مسانید،
سلطان العلوی محمد سوم بن عبدالله بن اسماعیل بن الشریف
الحسینی در گذشته ۱۲۰۴ قمری، شماره ۲۲۲.

۱۹۲. الجوهر الثمین فی نخب سیر الامین، عبدالنبی بن
جماعة المفتی بالقدس الشریف، کتابت او آخر ربیع الاول
۹۷۶ شماره ۱۶۹ از.

۱۹۳. کتاب المنبر، ابی الحسن طرابلسی، کتابت ۱۶ محرم
۷۷۵، خط مغربی شعیب بن عبدالسلام الحسنی التلونی
الجزولی شماره ۱۰۹۰۶.

۱۹۴. بشائر الفتوحات والسعود فی احکام التعزیرات والحدود،
ابی زکریا یحیی بن عبدالله بن ابی البرکات الغماری الناری در

گذشته ۱۰۶۰ قمری، خط مغربی کتابت جمادی الاول ۱۱۳۸.
۱۷۱. قصص الانبیاء، ابی عبدالله الکسانی، در گذشته ۱۲۴۴
قمری خط مغربی کتابت صفر ۱۲۴۸.

۱۷۲. سلسله الذهب المنقود فی ذکر الاعلام من الاسلاف
والجدود، ابی العباس احمد بن محمد بن ابراهیم الدکالی
المشترانی، خط مغربی.

۱۷۳. سیف النصر لدفع الایهام و ذکر موجب ذریة مولانا هشام،
محمد بن ابراهیم بن محمد السباعی، در گذشته ۱۳۳۲ قمری،
خط مغربی کتابت ربیع الاول ۱۳۰۹.

۱۷۴. شرح أسماء اهل البدر، تألیف طه بن مهنا الجبرینی،
خط مغربی، نسخه اصل به خط مؤلف در شعبان ۱۱۶۴. این
کتاب در برگیرنده اسامی صحابه‌ای است که در جنگ بدر
همراه پیامبر اکرم (ص) بوده‌اند.

۱۷۵. الشعور بالعود = الشفاء الصدور فی فضل الامة و الصحابة
و آل البيت (ع) و غیر ذلك، سلیمان بن سبع البعثی، جلد دوم،
خط مغربی.

۱۷۶. وفيات أعلام العلماء، احمد بن القاضی الوردانی.

۱۷۷. تاج المفرق فی تحلیه علماء المشرق، قاضی خالد بن
عیسی بن احمد بن ابی خالد البلوی در گذشته پیرامون ۷۷۵
قمری، کتابت صفر ۸۱۹، شامل سفرنامه مؤلف از اندلس به
شرق بین سال‌های ۷۳۶-۷۴۰ قمری.

۱۷۸. الترجمانة الكبرى = الرحلة الربانية و الروضة السلیمانیة =
ترجمانه دنیا و مایها من الامصار، ابی القاسم بن احمد الزیانی
در گذشته ۱۲۴۹ قمری کتابت ۱۲۳۳ قمری خط مغربی
بلقاسم بن احمد الزیانی. این کتاب شامل سفرنامه مؤلف به
حجاز و شام و مصر و قسطنطنیه و عراق و تونس و جزیره
العرب و یمن و اسکندریه و بیت المقدس است «۱۸۰ برگ»
هر صفحه ۳۱ سطر.

۱۷۹. الاقربا ذین، محمد بن بهرام بن محمد بن احمد القلانسی
السمرقندی، در گذشته بعد از ۵۹۰ قمری، کتابت ۷۱۷ قمری.

۱۸۰. الجوهر النفیس فی شرح ارجوزة الشیخ الرئیس، موسی
بن ابراهیم بن موسی بن محمد المتطبب البغدادی، در گذشته
۸۷۶ قمری، کتابت صفر ۹۳۹.

۱۸۱. المنج فی التداوی من صنوف الامراض و الشکاوی، ابی
سعید ابی بن ابراهیم المغربی، کتابت ۸۸۴ قمری.

۱۸۲. المغنی فی تدبیر الامراض و معرفة العلل و الاعراض،

۲۰۵. انساب سلاله السبطين از مؤلف مجهول، در ۳۵ برگ، شماره ۲۳۸۹.
۲۰۶. دیوان نسب الاشراف، از مؤلف مجهول، ۱۲۰ برگ کتابت ۱۱۲۱ قمری، شماره ۲۱۰۰ ز.
۲۰۷. المطالع الزهراء الجامعة لاسماء بنی الزهراء، ابی عبدالله محمد الزکی بن محمد الهاشمی العلوی الحسنی، ۲۸۰ برگ، شماره ۵۰۶۳.
۲۰۸. ارجوزة فی انساب آل البيت (ع)، تهامی بن عبدالله بن شریف عثمان در ۲۰ برگ، شماره ۳۰۶۲ ز.
۲۰۹. تاریخ علماء الاندلس، محمد بن حارث بن اسدالخشی القیروانی الاندلسی در گذشته در قرطبه به سال ۴۸۳ قمری شامل ترجمه احوال بزرگان اندلس تا پایان سده چهارم قمری، شماره ۶۹۱۶.
۲۱۰. التکملة لکتاب الصلة، محمد بن عبدالله بن ابی بکر قضاعی اندلسی تونس، نسخه با نسخه اصل مقابله و تصحیح شده، شماره ۱۴۱۱.
۲۱۱. وفيات الاعیان، شمس الدین احمد بن محمد بن ابراهیم بن ابی بکر بن خلکان البرمکی الاربلی الشافعی در گذشته ۶۸۱ قمری کتابت ربیع الآخر ۷۳۶.
۲۱۲. سبک المقال لفک العقال، عبدالواحد بن محمد الطواح التونسی زنده تا سال ۷۱۸ قمری، شامل ترجمه احوال ۲۳ تن از علمای اندلس در سده ششم و هفتم قمری. کتابت ۱۷ ذیقعدة ۱۰۱۸ قمری، شماره ۲/۱۰۵.
۲۱۳. نظم رجال الحلیة لابی نعیم، ابن جابر محمد بن یحیی بن جابر الغسانی المکناسی در گذشته ۸۲۷ قمری، کتابت ۸۸۰ قمری، شماره ۹۸۶۳.
۲۱۴. تبصرة المنتبه بتحریر المشتبه، ابو الفضل احمد بن علی بن محمد بن حجر العسقلانی، کتابت ۸۱۶ قمری شماره ۱۸۷۳.
۲۱۵. روضة الآس العاطرة الانفاس فی ذکر من لقبته من اعلام الحضرتین مراکش وفاس، ابی العباس احمد المقرئ التلمسانی در گذشته به قاهره ۱۰۴۱ قمری، نسخه اصل به خط مؤلف در ۱۱۳ برگ شماره ۲۲۰.
۲۱۶. المنح البادية فی الاسانید العالیة، ابو عبدالله محمد بن عبدالرحمن بن عبدالقادر الفاسی در گذشته ۱۱۳۴ قمری، از مهم ترین کتب اسانید نزد مغرب و شرقیها شماره ۵۱۶۴.

- گذشته ۹۱۰ قمری، کتابت ربیع سال ۸۸۸ قمری در عصر مؤلف شماره ۱۰۳.
۱۹۵. المذهبة فی نظم الصفات من الحلی و الشیات، محمد بن عیسی بن محمد بن اصیغ الازدی القرطبی، کتابت پنجشنبه جمادی الآخر ۶۱۲ شماره ۱/۲۵.
۱۹۶. اصلاح المنطق، ابی یوسف یعقوب بن اسحاق السکیت البغدادی در گذشته ۲۴۴ قمری، کتابت ۲۰ رمضان ۵۹۱، نسخه نفیسی که بر ابی الحسن علی بن عبدالرحمن تنوخی راوی خوانده و تصحیح کرده است شماره ۱۸۰.
۱۹۷. العباب الزاخر و اللباب الفاخر، ابی الفضائل حسن بن محمد بن حسن بن اسماعیل القرشی الصغانی، در گذشته ۶۵۰ قمری، نسخه اصل به خط مؤلف.
۱۹۸. دیوان جریر بن عطیة بن حذیفة الخطفی الکلبی، در گذشته ۱۱۰ قمری، نسخه بسیار نفیس به خط خطاط نامدار اواخر سده هفتم و اوائل سده هشتم قمری یاقوت مستعصمی، شماره ۸۱۳.
۱۹۹. کلیله و دمنه، از فیلسوف هندی منقول از ابو عمر و عبدالله بن مقضع کاتب در گذشته ۱۴۳ قمری از ترجمه فارسی به عربی در ایام ابی جعفر المنصور. نسخه بسیار نفیس و کهن، شماره ۳۶۵۵.
۲۰۰. روض الآداب احمد بن محمد بن علی بن حسین بن ابراهیم الحجازی الشافعی الانصاری الخزرخی، در گذشته ۸۷۵ قمری، کتابت در جمعه ۱۷ محرم ۸۲۶ در عصر مؤلف، شماره ۶۸۷.
۲۰۱. نفع الطیب من غصن الاندلس الرطیب، ابی العباس احمد بن محمد المقرئ التلمسانی الفاسی، در گذشته ۱۰۴۱ قمری در قاهره، نسخه اصل به خط مؤلف، شماره ۶۲۷۳.
۲۰۲. داعی الطرب باختصار انساب العرب، محمد مهدی بن احمد بن علی بن یوسف الفاسی، در گذشته ۱۱۹۰ قمری، شماره ۲۲۱.
۲۰۳. فتح العلیم الخبیر فی تهذیب النسب بامر الامیر محمد بن محمد صادق بن ریسون حسنی علمی یونسی تطوانی در گذشته ۱۲۳۶ قمری، کتابت اواخر سده دوازدهم قمری، شماره ۱۱۲.
۲۰۴. تحفة الحادی المطرب فی رفع نسب شرفاء المغرب، ابی القاسم بن احمد الزیانی در گذشته ۱۲۴۹ قمری، شماره ۲۴۷۱.

۲۲۸. تحریر اصول اقلیدس، خواجه نصیرالدین طوسی، در گذشته ۶۷۲ قمری، خط مغربی دارای اشکال هندسی، شامل ۲ جلد در یک مجلد، جلد اول ۳۰۰ برگ و جلد دوم ۲۹۹ برگ، شماره ۱۷۱۲.
۲۲۹. الجامع المقرب النافع المعرب در علم هیئت، ترجمه از فرانسه به عربی به وسیله تنی چند از اخترشناسان عرب به سرپرستی سلطان سیدی محمد بن عبدالرحمن در گذشته ۱۲۹۰ قمری خط مغربی ۳ جزء در یک جلد، جمعاً در ۱۰۵۳ برگ شماره ۶۲۸۲.
۲۳۰. در التوئیح بتعریف مؤامرات الزیج، حسن بن محمد مشهور به قاضی حسن مکی در گذشته در سده یازدهم قمری خط مغربی کتابت ۴ جمادی الثانی ۱۲۹۱ در ۴۵ برگ شماره ۲۵۳۶.
۲۳۱. زیج زکوط، قاسم بن احمد قاسم الحجری الاندلسی، خط مغربی ۱۴۴ برگ، شماره ۸۱۸۴.
۲۳۲. الزیج الموری فی العمل بغیر مری، الماردینی؟، خط مغربی ضمن مجموعه ۹۳۸ از برگ ۸۴ تا ۸۷.
۲۳۳. الزیج الموافق والمناخ المطابق، مجهول خط مغربی ۵۱ برگ شماره ۸۷۷۲.
۲۳۴. البارغ فی احکام النجوم والطوالع، وزیر کاتب ابی الحسن علی بن ابی الرجال الشیبانی القيروانی از دانشمندان سده پنجم قمری، کتابت ۱۸ ربیع الثانی ۷۶۱ شماره ۴۸۵۱.
۲۳۵. نسخه دیگر از کتاب البارغ فی احکام النجوم شامل جزء اول کتابت یکشنبه ۲۶ جمادی الاول ۷۰۶ شماره ۴۸۵۲.
۲۳۶. خریده العجائب و فریده الغرائب، سراج الدین ابی حفص عمر بن مظفر بن الوردی الشافعی در گذشته ۷۴۹ قمری، خط مغربی کتابت ۱۵ رمضان ۱۰۹۵ شماره ۳۸۲۲.
۲۳۷. البرهانیة فی تحقیق المسائل الفناریة، برهان الدین بن کمال الدین بن حمید، کتابت ذی القعدة ۷۰۵ شماره ۱۲۶۲۰.
۲۳۸. تحریر النظر فی بعض مسائل المختصر، عمر بن عبدالله بن عمر الفاسی، در گذشته ۱۱۸۸ قمری خط مغربی محمد عربی بن احمد، ۸۲ برگ شماره ۵۶۱۹.
۲۳۹. مدینه العلوم، عصام الدین ابی الخیر احمد بن مصلح الدین مصطفی الشهیر به طاش کبری زاده، در گذشته ۹۶۸ قمری خط مغربی کتابت ذی القعدة ۱۳۱۵ شماره ۱۱۴۸۷.

۲۱۷. مختصر الاصابة، محمد بن احمد السوسی الحاضیکی در گذشته ۱۱۸۹ قمری، نسخه قطور، خط مغربی. که از روی نسخه مؤلف کتابت شده شماره ۲۵۹۹.
۲۱۸. البدور الضاویة فی التعریف بالسادات اهل الزاویة الدلایة، ابو الربیع سلیمان بن محمد بن عبدالله بن محمد بن علی بن موسی الشفشاونی الحسنی العلمی الشهیر بالحوات در گذشته ۱۲۳۱ قمری، خط مغربی نسخه مجدول بدون تاریخ شماره ۴۳.
۲۱۹. الرحلة الحجازیة الکبری، محمد بن عبدالسلام بن عبدالله الناصری در گذشته ۱۲۳۹ قمری، نسخه اصل به خط مؤلف در ۲۹ جمادی الاولى ۱۱۹۹ شماره ۵۶۵۸.
۲۲۰. کتاب الاصول فی الهندسة، اقلیدس مشهور به فیثاغورس، نسخه بسیار نفیس و کهن و قطور به خط اندلسی در ۲۳ محرم ۶۸۳ نسخه مقابله و تصحیح شده شماره ۱۱۰۱.
۲۲۱. زهر الافکار فی جواهر الاحجار، ابی العباس احمد بن یوسف القفصی التیفاشی در گذشته در قاهره به سال ۶۵۱ قمری، کتابت ۴ شنبه ۳ جمادی الاولى ۹۸۵ در مکه مکرمه به خط شاه محمد بن نورمحمد، شماره ۴۵۶۵.
۲۲۲. التفهیم فی صناعة التنجیم، ابوریحان محمد بن احمد بیرونی خوارزمی در گذشته ۴۴۰ قمری، نسخه به خط مغربی. بدون تاریخ.
۲۲۳. کتاب فی البیطرة، مؤلف مجهول، خط مغربی دارای ۳ نگاره قدیمی، نسخه کهن شماره ۶۱۲۶.
۲۲۴. الجوهر النفیس فی شرح ارجوزة الشیخ الریس، موسی بن ابراهیم بن موسی بن محمد المتطبب البغدادی، در گذشته ۸۷۶ قمری، کتابت ماه صفر ۹۳۹، ۲۴۶ برگ، شماره ۶۷۸۷.
۲۲۵. المنجیح فی التداوی من صنوف الامراض والشکاوی، ابی سعید بن ابراهیم المغربی، کتابت ۸۸۴ قمری در ۱۴۰ برگ، شماره ۲۱۶۵.
۲۲۶. المغنی فی تدبیر الامراض و معرفة العلل و الاعراض، سعید بن هبة الله بن الحسن بن هبة الله الطیب البغدادی المعروف بالعشاب، در گذشته ۴۹۵ قمری، کتابت شعبان ۹۷۴ در ۱۰۹ برگ، شماره ۸۱۱.
۲۲۷. کتاب المفردات، فخرالدین محمد بن عبداللطیف الخجندی، در گذشته ۵۵۲ قمری، نسخه کهن کتابت در ۲۵ جمادی الآخرة ۷۱۵ در ۹۲ برگ، شماره ۶۱۲۷.

۲۵۲. نسخه دیگر شامل جلد ششم، در ۱۸۹ برگ شماره ۱۱۳۴۲.
۲۵۳. نسخه دیگر شامل ۵ جلد کامل کتابت ۱۲۰۲ قمری جمعاً در ۱۰۷۸ برگ شماره ۳۳۵۰.
۲۵۴. نسخه دیگر در ۶ جلد شماره ۸۱۱۵.
۲۵۵. نسخه دیگر جلد پنجم شماره ۱۰۵۱۱ ق.
۲۵۶. نسخه دیگر جلد ۵ و ۷ شماره ۹۸۰۳.
۲۵۷. نسخه دیگر شامل ۳ جلد شماره ۱۰۵۱۴.
۲۵۸. نسخه دیگر شامل ۴ جلد شماره ۹۷۹۴.
۲۵۹. نسخه دیگر شامل جلد آخر شماره ۹۷۵۳.
۲۶۰. نسخه دیگر شامل جلد اول شماره ۹۱۴۱.
۲۶۱. نسخه دیگر شامل جلد دوم شماره ۸۶۱۵.
۲۶۲. نسخه دیگر در یک جلد شماره ۸۵۹۵.
۲۶۳. نسخه دیگر شامل جلد اول و سوم شماره ۸۱۱۶.
۲۶۴. نسخه دیگر شامل جلد اول و دوم شماره ۸۵۷۲.
۲۶۵. نسخه دیگر شامل جلد اول و دوم شماره ۸۵۷۷.
۲۶۶. نسخه دیگر شامل جلد چهارم شماره ۱۰۵۴۵.
۲۶۷. نسخه دیگر شامل جلد آخر شماره ۱۰۵۲۶.
۲۶۸. نسخه دیگر شامل یک جلد ناقص شماره ۵۴۳۰.
۲۶۹. نسخه دیگر شامل یک جلد ناقص شماره ۶۹۳۷.
۲۷۰. نسخه دیگر شامل یک جلد ناقص شماره ۴۸۹۷.
۲۷۱. نسخه دیگر شامل ۷ جلد غیر از جلد دوم در یک جلد شماره ۱۱۷۴.
۲۷۲. نسخه دیگر شامل ۷ جلد در یک جلد شماره ۳۳۲۵.
۲۷۳. کشف الحقائق، در تفسیر قرآن^۲ احمد بن یوسف الکواشی الموصلی در گذشته ۶۸۰ قمری، نسخه نفیس و کهن کتابت ۲۷ رمضان ۷۷۵ قمری در ۳۷۸ برگ شماره ۷۶۳۴.
۲۷۴. نسخه دیگر از کشف الحقائق، به خط مغربی در ۱۹۷ برگ شماره ۶۹۵۴.
۲۷۵. الکهف و الرقیم فی شرح بسم الله الرحمن الرحیم، عبدالکریم بن ابراهیم بن احمد الجیلی الکلالی الکیلانی

۲۴۰. قانون العلوم، ابی علی الحسن بن مسعود الیوسی، در گذشته ۱۱۰۲ قمری، خط مغربی شماره ۴۲۵۱.
۲۴۱. دستور المسکوکات المغربیة فی عهد الدولة العلویة، محمد بن طاهر الادریسی الشبیهی، نسخه اصل به خط مؤلف شماره ۱۰۳۴۳.
۲۴۲. تهذیب اصول اقلیدس، اصل به انگلیسی از بونگا که در سال ۱۷۸۹ میلادی آن را نگاشته و حسن رفقی طمانی آن را به عربی ترجمه کرده، خط مغربی شماره ۱۱، در ۱۸۱ برگ.
۲۴۳. شرح خطبة البیان المنسوبة لعلی بن ابی طالب علیه السلام، مؤلف مجهول، خط مغربی ۱۱ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۱۰۵۳، برگ ۱ تا ۱۱.
۲۴۴. مصطلحات افلاطون، ابی موسی جابر بن حیان، خط نسخ ۹۹ برگ شماره ۱۴۷۷.
۲۴۵. کتاب المشتري من الكتب السبعة، جابر بن حیان، شماره ۱۱۶۵۶، ضمن مجموعه از برگ ۳۳۲ تا ۳۳۷.
۲۴۶. نار الحجر، جابر بن حیان، ضمن مجموعه شماره ۱۱۰۵۴، برگ ۱۶ تا ۱۹.
۲۴۷. فتح الباری علی بعض مشکلات ابی اسحاق الجعبری، عبدالرحمن بن ادريس الحسنى در گذشته ۱۱۷۹ قمری خط مغربی ضمن مجموعه شماره ۱۰۶۴، برگ ۱۹۰ تا ۳۵۷.
۲۴۸. احکام القرآن، عبدالمنعم بن محمد بن الفرس الخزرجی الغرناطی، در گذشته ۵۹۷ قمری جلد نخست کتابت ۱۲۷۹ قمری به خط مغربی محمد بن احمد بن اسماعیل الجزائری التونسی، شماره ۵۰۴۰، در ۲۷۶ برگ.
۲۴۹. الانصاف، عبدالکریم بن علی بن عمر الانصاری العراقی، در گذشته ۷۰۴ قمری کتابت در ۹۹۹ قمری به خط مغربی محمد مصطفی بوجط در ۱۷۹ برگ شماره ۳۵۲۸.
۲۵۰. کفایة ضعفاء السودان فی بیان تفسیر القرآن، در تلخیص کتاب ضیاء التأویل فی معانی التنزیل، از عبدالله بن محمد بن عثمان بن فودی الهوصی الفلانی سلطان بلاد الهوصة، در گذشته بعد از ۱۲۳۰ قمری، خط مغربی کتابت جمادی الآخر ۱۳۸۱ شماره ۶۸۷۹.
۲۵۱. الکشف و البیان فی تفسیر القرآن، ابی اسحاق احمد بن محمد الثعلبی النیشابوری^۱، در گذشته ۴۲۷ قمری خط مغربی جلد اول و دوم در یک مجلد، جلد اول در ۲۱۹ برگ و جلد دوم در ۲۰۳ برگ شماره ۱۱۱۲۶.

۱. یک نسخه بسیار کهن مورخ سده هفتم قمری از تفسیر الکشف و البیان در کتابخانه بزرگ آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره) هست که شامل نیمی از کتاب و با نسخه مؤلف مقابله و تصحیح شده است.

۲. دو نسخه نفیس و کهن مورخ سده هشتم قمری از تفسیر الکواشی در کتابخانه بزرگ آیت الله العظمی مرعشی نجفی (ره) موجود است.

الصوفی، در گذشته ۸۳۲ قمری، خط مغربی کتابت در محرم ۱۲۴۵ در ۱۸ برگ، شماره ۱۲۲۶۵، ضمن مجموعه از برگ ۱ تا ۱۸.

۲۷۶. نزهة القلوب فی تفسیر غریب القرآن العظیم، محمد بن عزیز السجستانی، در گذشته ۳۳۰ قمری، کتابت ۱۸ ربیع الثانی ۹۹۱ در ۴۷ برگ، شماره ۷۵۵۳.

۲۷۷. نفائس المرجان فی جمع قصص القرآن، صفی‌الدین احمد بن ابی بکر الموصلی الکواشی، در گذشته ۶۸۰ قمری کتابت ۴ رجب ۱۰۷۱ در ۱۷۰ برگ شماره ۱۱۱۴۳.

۲۷۸. تحفة الفقیر ببعض علوم التفسیر، شامل ارجوزه‌ای از محمد بصیر مکی اسکندری، در گذشته ۱۱۴۹ قمری، جلد ۸ در ۲۵۶ برگ (شماره ۵۴۰۱).

۲۷۹. التحفة القلیبیه فی حل الالفاظ اللغویة القرآنیة، موسی بن محمد القلیبی العمری، کتابت ۷ رمضان ۱۰۸۴ خط مغربی عبدالرحمن بن محمد الحسنی شماره ۳۵۵۶، در ۶۱ برگ.

۲۸۰. طبقات القراء، احمد بن عثمان الذهبی، در گذشته ۷۴۸ قمری کتابت ۱۲ ربیع الاول ۸۶۰ قمری در ۱۴۵ برگ شماره ۱۱۵.

۲۸۱. کشف المعانی فی المتشابه والمثانی، عزالدین محمد بن بکر بن عبدالعزیز بن جماعة، در گذشته ۸۲۹ قمری، نسخه نفیس و کهن که در عصر مؤلف در ۱۴ ذی القعدة ۷۷۷ به خط نسخ عمر بن سعد المؤذن السند بصطی کتابت شده، در ۵۲ برگ شماره ۱۲۹۸.

۲۸۲. إتحاف اعلام الناس بجمال حاضرة مکناس، از عبدالرحمن بن زیدان الحسنی نقیب الاشراف، در گذشته ۱۳۶۵ قمری در ۳ جزء، خط مغربی شماره ۳۱۷۵.

۲۸۳. أزهار الرياض فی اخبار عیاض، ابی العباس احمد بن محمد بن محمد بن احمد بن یحیی بن عبدالرحمن المقری التلمسانی، در گذشته ۱۰۴۱ قمری در قاهره در دو جلد، خط مغربی جلد اول در ۱۸۵ برگ و دوم در ۲۲۵ برگ شماره ۷۸۴.

۲۸۴. الإکلیل والتاج فی تذیل کفایة المحتاج لمعرفة من لیس فی الدیباچ، محمد بن الطیب القادری الحسنی، کتابت ربیع الثانی ۱۲۱۷ قمری، خط مغربی در ۱۰۰ برگ، شماره ۱۸۹۷.

۲۸۵. إعمال الاعلام فیمن یومع قبل الاحتلام من ملوک الاسلام، لسان‌الدین بن الخطیب السلمانی وزیر، در گذشته ۷۷۶ قمری خط مغربی در دو جزء شماره ۸۰۴.

۲۸۶. الإستشفاء من الإلم فی التلذذ بما أثر صاحب العلم، محمد بن قاسم بن محمد بن عبدالواحد بن زاكور الفاسی، کتابت جمادی الاولى ۱۱۱۵، خط مغربی در ۲۵ برگ. در این اثر مؤلف نسب خود را تا امام حسن مجتبی (ع) آورده آن‌گاه به ذکر اعقاب و اسره خود پرداخته، سپس نسب اداره و عموم اشراف را ذکر کرده است. شماره ۳۵۸۵.

۲۸۷. بغیة الناظر والسامع الهیکل الجامع لما فی التواریح الجوامع، ابوالقاسم بن احمد الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ قمری خط مغربی در ۱۱۳ برگ شامل تاریخ اسلام و دولت بنی امیه و بنی العباس و دولت کردها و ترک‌های شام و مصر و دولت بنی‌امیه در اندلس و دولت شرفاء اداره در مغرب و بنی‌الاعلب و بنی‌عبید و ضهارة و ملوک آل عثمان و مرابطین و موحدین و بنی عبدالواد و اشراف زیدانیه و اشراف علویه است. شماره ۶۷۸.

۲۸۸. بیوتات مکناس، نسخه دیگر، ناشناخته شامل ۳ برگ ۲۵ سطری به خط مغربی کتابت محرم ۱۱۲۱ شماره ۳۲۰۷. ۲۸۹. تاریخ دول الاسلام بالمغرب الاقصی، ابو عبدالله محمد بن محمد بن احمد بن عبدالله البزیوی، کتابت ربیع‌الآخر ۱۳۵۷ به خط مغربی در ۸۵ برگ، شامل جغرافیای مغرب و دخول اسلام به آن دیار و قیام دولت اداره و تاریخ دولت بربرها و مرابطین و موحدین و دولت بنی‌مرین و دولت‌های وطاسیه و سعیدی و دولت اشراف علویین تا عصر محمد بن یوسف در سال ۱۳۴۶ قمری شماره ۴۱۳.

۲۹۰. تاریخ الضعیف الرباطی، ابو عبدالله محمد بن المرابط عبدالسلام بن احمد بن محمد الملقب بالضعیف، خط مغربی در ۲۴۹ برگ ۲۲ سطری شامل تاریخ دولت علویه حسنیه، در آغاز نسب شریف علی حسنی سچلماسی سرپرست خاندان علویه را آورده، آن‌گاه به بررسی ملوک علویه پرداخته است تا سال ۱۲۳۲ قمری در اواخر عهد سلطان سلیمان. شماره ۲۷۷.

۲۹۱. فتوح الغیب فی الکشف عن قناع الریب، شرف‌الدین حسین بن محمد الطیبی، در گذشته ۷۴۳ قمری کتابت جمادی الاولى ۹۸۰ شماره ۱۱۱۲۷، در ۴۱۳ برگ.

۲۹۲. قصص القرآن بالشرح والبیان، ابو اسحاق احمد بن محمد بن ابراهیم الثعلبی النیشابوری، در گذشته ۴۲۷ قمری، مؤلف تفسیر معروف الکشف والبیان خط نسخ محمد بن محمد بن احمد الحمصی، شماره ۴۳۰، در ۲۲۴ برگ.

۲۹۳. البرهان فی توجیه متشابه القرآن لما فی الحجة و البیان، تاج الدین محمود بن حمزة الکرمانی، در گذشته ۵۰۰ قمری خط مغربی در ۶۴ برگ ضمن مجموعه ۱۱۸۵۱، از، برگ ۱ تا ۶۴.

۲۹۴. إتحاف الخل المعاصر بأسانید أبی المحاسن یوسف بن محمد بن ناصر الدرعی، در گذشته بعد از ۱۲۰۱ قمری کتابت ربیع الاول ۱۲۱۹ قمری خط مغربی محمد بن المحجوب شماره ۵۲۶۳.

۲۹۵. الإحاطة فی أخبار غرناطة، وزیر لسان الدین ابن الخطیب السلمانی، در گذشته در فاس ۷۷۶ قمری، نسخه کهن به خط مغربی شماره ۱۸۴۰.

۲۹۶. احرار المعلى و الرقیب فی حج بیت الله الحرام و زیارة القدس الشریف و التبرک بقبر الحیب، از ابی عبدالله محمد بن عثمان المکناسی، در گذشته ۱۲۱۳ قمری نسخه اصل به خط مؤلف در ذی الحجہ ۱۲۰۲ شماره ۱۴۴۰.

۲۹۷. اخبار الفقهاء و المحدثین محمد بن حارث بن اسد الخشنی القيروانی الاندلسی در گذشته در قرطبه سال ۳۷۱ قمری نسخه بسیار کهن و نفیس کتابت ۴۳۸ قمری به خط مغربی، شماره ۶۹۱۹.

۲۹۸. اختصار تهذیب الکمال فی اسماء الرجال، حافظ جمال الدین یوسف بن زکی المزی در گذشته ۷۴۲ قمری خط نسخ شماره ۸۳۱۹.

۲۹۹. الارتجال فی مناقب مشاهیر سبعة رجال و ما اشتهر فی مراکش او دخلها من مشاهیر صلحاء الرجال، محمد امین بن عبدالله الحجاجی الجعفری الحسنی، خط مغربی، شماره ۱۹۴.

۳۰۰. أزهار البستان فی طبقات الاعیان، احمد بن محمد بن مهدی بن عجیبة الحسنی، در گذشته ۱۲۲۴ قمری، خط مغربی شماره ۴۱۷، در ۱۴۱ برگ.

۳۰۱. إزهار الکمال فی تتمیم مناقب سبعة رجال، عباس بن ابراهیم مراکش، کتابت رمضان ۱۳۲۵ خط مغربی، شماره ۲۳۲.

۳۰۲. إنباء الغمر بأبناء العمر، حافظ شهاب الدین ابی الفضل احمد بن علی بن محمد بن محمد بن علی بن حجر العسقلانی، در گذشته ۸۵۲ قمری کتابت شعبان ۸۹۱ خط محمد بن احمد بن علی بن مدری المصری شماره ۳۸۲۴.

۳۰۳. الأنوار الحسنية فی نسبة من بسلجلماسة من الاشراف المحمدية، احمد بن محمد بن عبدالعزیز الحسنی، خط مغربی، شماره ۳۶۷۳.

۳۰۴. الأیس المطرب بروض القرطاس فی اخبار ملوک المغرب و تاریخ مدینة فاس، ابی الحسن علی بن عبدالله بن ابی زرع فاسی، در گذشته ۷۲۶ قمری، کتابت رجب ۱۱۱۹ شماره ۳۶۵.

۳۰۵. الاعلام بوفیات العلماء الاعلام، احمد بن الفاضل الوردانی العباسی، خط مغربی، شماره ۶۹۲۷.

۳۰۶. الإغتباط بتراجم أعلام الرباط، ابی عبدالله محمد بن مصطفى ابوجندار الرباطی، در گذشته ۱۳۴۵ قمری خط مغربی در ۱۰۳ برگ، شماره ۱۲۴۹۱.

۳۰۷. الإشراف علی بعض من بفاس من مشاهیر الأشراف، سیدی محمد طالب بن حمدون بن عبدالرحمن بن الحاج سلمی البخاری الفاسی، کتابت شعبان ۱۳۰۱ شماره ۱۷۱۲.

۳۰۸. البستان الظریف فی دولة اولاد الشریف، ابی القاسم بن احمد بن علی الزیانی در گذشته ۱۲۴۹ قمری، کتابت ربیع الاول ۱۲۳۲ شماره ۲۴۲.

۳۰۹. التاج و الاکلیل فی مآثر السلطان الجلیل، ابی القاسم بن احمد الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ قمری، خط مغربی شماره ۲۹۳۵.

۳۱۰. تاریخ سوس العالمة، محمد مختار بن علی السوسی، کتابت ربیع الثانی ۱۳۵۸ شماره ۲۸۱۴.

۳۱۱. تحفة الاخوان ببعض مناقب شرفاء وزان، حمدون بن محمد شریف طاهری حسنی، در گذشته ۱۱۹۲ قمری خط مغربی، شماره ۴۰۶۳، ۸۰ برگ.

۳۱۲. تحفة الفضلاء ببعض فضائل العلماء، سیدی احمد بابا بن احمد بن احمد بن عمر الصنهاجی التنبکتی، در گذشته ۱۰۳۲ قمری خط مغربی شماره ۵۶۷۵، ۱۰ برگ.

۳۱۳. تذکرة المحسنین بوفیات الاعیان و حوادث السنین، ابی الفضل عبدالکبیر بن مجذوب الفاسی الفهری، خط مغربی شماره ۲۸۰۸.

۳۱۴. ترتیب المدارک و تقریب المسالك لمعرفة اعلام مذهب مالک، حافظ قاضی ابی الفضل عیاض بن موسی الیحصبی السبتی، در گذشته ۵۴۴ قمری خط مغربی شماره ۳۳۵.

۳۱۵. تزیین قلائد العقیان بفرائد البیان، محمد بن قاسم بن محمد بن عبدالواحد معروف به ابن زاکور الفاسی، در گذشته ۱۱۲۰ قمری کتابت رمضان ۱۱۱۰ در عصر مؤلف، شماره ۳۱۹.

العباس احمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن ابی العافیة الشهیر بابن القاضی، در گذشته ۱۰۲۰ قمری، کتابت جمادی الاولی ۱۲۳۴ شماره ۹۷۵۱.

۳۲۸. جوهرة التيجان و فهرسة الياقوت و المرجان فی ذکر الملوك و اشياخ مولانا سليمان، ابی القاسم احمد بن علی الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ قمری، کتابت ربیع‌الاول ۱۲۳۳ در عصر مؤلف ضمن مجموعه شماره ۶۷۷۸، در ۴۵ برگ.

۳۲۹. جواهر العقدين فی فضل الشرفین، علی بن جمال‌الدین بن عبدالله السمهودی الحسنی الشافعی، در گذشته ۹۱۱ قمری کتابت ۱۲۷۷ قمری به خط مغربی شماره ۳۵۳۲.

۳۳۰. خريدة القصر و جريدة اهل العصر، عمادکاتب اصفهانی در گذشته ۵۹۷ قمری نسخه شامل محاسن اهل عجم و فارس و خراسان در ۱۶۲ برگ ۲۵ سطری بزرگ کتابت جمادی‌الآخر سال ۱۰۰۰ شماره ۶۵۹۲.

۳۳۱. داعی الطرب باختصار انساب العرب، محمد مهدی بن احمد بن علی بن یوسف الفاسی در گذشته ۱۱۰۹ قمری خط مغربی در ۸۸ برگ ضمن مجموعه شماره ۴۴۸.

۳۳۲. الدر المنتخب المستحسن فی بعض مآثر امیرالمؤمنین مولانا الحسن، احمد بن محمد بن حمدون بن الحاج الفاسی، در گذشته ۱۳۱۶ قمری کتابت سده دوازدهم قمری شماره ۱۲۱۸۴.

۳۳۳. درة الحجال فی غرة اسماء الرجال، احمد بن محمد بن محمد بن احمد بن ابی العافیة المکناسی الشهیر با بن القاضی، در گذشته ۱۰۲۵. ۲۰۹ برگ، شماره ۳۳۷۶.

۳۳۴. الدرلة السنية فی ذکر الدولة الحسنية، محمد بن احمد بن رحمون المدر و فی الحسنی در گذشته ۱۳۳۱ قمری تألیف کتاب ربیع‌الاول سال ۱۳۰۸ خط مغربی ۹۰ برگ شماره ۴۸۱.

۳۳۵. دوحه الناشر لمحاسن من كان بالمغرب من اهل القرن العاشر، شیخ ابی عبدالله محمد بن علی بن عمر بن الحسین بن مصباح الحسنی المعروف بابن عسکر کتابت شوال ۱۲۱۰ قمری در ۷۲ برگ خط مغربی شماره ۴۳۴.

۳۳۶. دورالکتب فی المغرب، محمد بن عبدالهادی المنونی، در گذشته ۱۴۲۰ قمری، این نسخه را مؤلف به سلطان یوسف هدیه کرده است. در این اثر وی علاقه سلاطین مغرب را به جمع‌آوری کتاب ذکر کرده است. هم چنین تاریخ کاغذ و انتشار خط اندلسی و حبس کتاب‌ها و نیز سیر کتابخانه‌های

۳۱۶. التعریف بالرجال المذكورین فی مختصر ابن الحاجب، محمد بن عبدالسلام بن اسحاق بن احمد، خط مغربی شماره ۳۸۴۳.

۳۱۷. التعلل برسوم الاسناد بعد ذهاب اهل المنزل و الناد، شیخ محمد بن احمد بن محمد بن علی بن غازی العثماني، در گذشته ۹۱۹ قمری خط مغربی کتابت ۱۳۴۱ قمری در ۳۷ برگ مجموعه شماره ۱۲۰۳.

۳۱۸. تعليقات علی معادئات مجلس الاعیان، در سه برگ مؤلف مجهول، خط مغربی شماره ۵۵۰۳.

۳۱۹. تقييد باسماء الصحابة من اهل بدر، ناشناخته، خط مغربی ضمن مجموعه شماره ۳۶۴۸.

۳۲۰. تقييد فی اولياء و صلحاء و علماء سوس، محمد بن احمد بن محمد بن عبدالواسع المرابط البوعقيلي در گذشته ۱۰۷۶ قمری کتابت در صفر ۱۲۴۲ ضمن مجموعه شماره ۳۸۰۵، در ۱۲ برگ.

۳۲۱. تقييد فی تاريخ علماء سجلماسة، هاشم بن الغالی العلوی، خط مغربی در ۲۴ برگ شماره ۱۱۹۹۷.

۳۲۲. تقييد فی ذکر تفريع أعقاب السيد عبدالله الكامل بن الحسن المثنی بن الحسن السبط (ع)، ابی عبدالله محمد المدعو بالمهدی بن عبدالملک بن ادريس بن المستنصر بالله ابن مولای اسماعيل کتابت رجب ۱۲۴۶ ضمن مجموعه شماره ۱۲۰۱۵، در ۱۲ برگ.

۳۲۳. تقييد فی ذکر الشرفاء العمرانيين فی بنی بوشداد من عين تنبوط و عن شعوب و قبائل من اربعة من الشرفاء الاخوان، علامه نسابه ابی عبدالله محمد بن ابراهيم الاصولی قاضی مراکش، خط مغربی، ضمن مجموعه شماره ۳۶۲۸.

۳۲۴. تقييد عن وفاة و ذرية سيدنا الحسن بن علی (ع) و عن الحسن السبط و ذريته، علامه نسابه سیدی عبدالقادر القادری الحسنی، کتابت ذی‌الحجه ۱۲۰۵، ضمن مجموعه شماره ۳۶۲۸.

۳۲۵. تقييد يشتمل علی ذکر قبائل السادة الأشراف، مؤلف مجهول خط مغربی شماره ۳۱۲۲.

۳۲۶. الجامع لما فی المصنفات الجوامع من اسماء الصحابة الاعلام أولى الفضل و الاحلام، حافظ عيسى بن سليمان بن عبدالملك الرعيني الاندلسي المالقي، کتابت رمضان ۱۰۸۸، نسخه نفیس، شماره ۶۹۰۸.

۳۲۷. جذوة الاقتباس فيمن حل من الاعلام بمدينة فاس، ابی

غرناطه نوشته است و این نامه‌ها از حیث تاریخ در سده هشتم قمری اهمیت دارد، نامه‌هایی که به دوستان خود نوشته است، تعداد آثار و تألیفات مؤلف که در مورد هر یک توضیح کافی داده است. شماره ۲۱۹۵.

۳۴۶. زبدة التاریخ وزهرة الشماریخ، محمد بن الاعرج السلیمانی الحسنى، جلد سوم، خط مغربی کتابت ۱۳۴۴ قمری شامل تاریخ دولت‌های بربر در مغرب از دولت بنی حماد صنهاجی، آنگاه دولت بنی واسطین دولت عبدالواد در تلمسان و ولایت امیر البحر، ولایت برادرش خیرالدین، آنگاه بقیه ولایات ترک، سپس تصرف برخی جزایر از سوی فرانسه و دفاع امیر عبدالقادر و جهادش بر ضد فرانسوی‌ها تا بیرون راندن آن‌ها از مغرب. کتابت ۱۳۴۴ قمری خط مغربی در ۲۵۲ برگ شماره ۱۷۰.

۳۴۷. طبقات النحویین و اللغویین، علامه لغوی ابی بکر محمد بن حسن زبیدی اشبیلی در گذشته در اشبیلیه سال ۳۷۹ قمری، ۱۷۴ برگ، خط اندلسی ممتاز شماره ۲۸۳.

۳۴۸. طبقات القراء، حافظ شمس‌الدین ابی عبدالله محمد بن ناصر بن عثمان بن قایماز معروف به ذهبی، در گذشته ۷۴۸ قمری کتابت ربیع‌الاول ۸۶۰، ۱۵۴ برگ، شماره ۱۱۵.

۳۴۹. الطراز المنقوش فی محاسن الجبوش = نزهة الناظر و سلوة الخاطر، شیخ علاء‌الدین محمد بن عبدالله البخاری المکی، ۶۶ برگ خط مغربی شماره ۵۸۸۸.

۳۵۰. الطرفة فی اختصار التحفة باسانید الطائفة الجزولية والزروقیة، ابی عبدالله محمد مهدی بن ابی المحاسن یوسف الفاسی، ۸ برگ، خط مغربی شماره ۱۲۷۱.

۳۵۱. الحسن الباهر فی اهل النسب الطاهر، سیدی محمد العربی الحسینی المدغری، ۱۵۲ برگ، خط مغربی شماره ۳۳۵۵.

۳۵۲. نسب قریش = جمهرة قریش، ابی عبدالله مصعب بن عبدالله بن مصعب بن ثابت بن زبیر بن العوام، ۹۷ برگ، خط مغربی ضمن مجموعه شماره ۷۹۹.

۳۵۳. انساب سلالة السبطين، مؤلف مجهول، ۳۵ برگ، خط مغربی شماره ۱۱۱۹۹.

۳۵۴. الشاه‌نامه، در ترجمه عربی شاهنامه فردوسی، مترجم: ابی الفتح عیسی بن علی بن محمد بن ابی الفتح البنداری الاصفهانی، در گذشته حدود پیرامون ۶۲۵ قمری ۲۰۴ برگ ۲۲×۲۹ سانتیمتر ۲۱ سطری، کتابت ۱۱۴۳ قمری شماره

مشهور مغرب را که در کنار مساجد جامع و زوایا ساخته شده و تعدادی دیگر از کتابخانه‌های سلاطین مغرب، از قبیل اداره و مرابطین تا عصر مولای یوسف را آورده و در پایان نیز در مورد کتابخانه‌های شخصی بحث کرده است، در ۵۲ برگ ۱۸×۲۶ سانتیمتر، نسخه اصل، خط مغربی مؤلف، شماره ۲۵۸.

۳۳۷. ذکر بلاد الاندلس و فضائلها و صفاتها، مؤلف مجهول، ۱۲۵ برگ خط مغربی شماره ۵۵۸.

۳۳۸. ذکر بعض مشاهیر فاس فی القدیم، ابی زید عبدالرحمن بن عبدالقادر الفاسی، در گذشته ۱۰۹۶ قمری ۶ برگ خط مغربی شماره ۷۲۴۸.

۳۳۹. ذکر رجال الحلیة نظماً، مؤلف مجهول ۹۴ برگ شماره ۹۹۲۳، خط مغربی.

۳۴۰. رساله فی نسب بنی الدریج، سلیمان بن محمد بن محمد بن عبدالله الحوات الحسنى، در ۲۲ برگ خط مغربی شماره ۱۳۳۹.

۳۴۱. رسائل علماء فاس إلى المجاهدین بسببته، ۹ برگ خط مغربی شماره ۶۹۲۶.

۳۴۲. الروض المعطار و کتاب الانوار فی نسب آل النبی المختار، ابی العباس احمد بن محمد المقری التلمسانی، در گذشته در قاهره سال ۱۰۴۱ قمری، ۷۸ برگ خط مغربی کتابت ۲۴ رجب ۱۲۹۲ شماره ۱۱۳۲۸.

۳۴۳. الروض العاطر الأنفاس بأخبار الصالحین من اهل فاس، محمد بن محمد بن عیشون الملقب بالشرط در گذشته ۱۱۰۹ قمری ۱۶۰ برگ خط مغربی، کتابت ۱۰۹۹ قمری ضمن مجموعه شماره ۶۴۷، در ۱۶۰ برگ.

۳۴۴. روضة الآس العاطرة الانفاس فی ذکر من لقیته من اعلام الحضرتین مراکش و فاس، ابی العباس احمد المقری التلمسانی، در گذشته در قاهره سال ۱۰۴۱ قمری، ۱۱۳ برگ، خط مغربی نسخه اصل به خط مؤلف شماره ۲۲۰.

۳۴۵. ریحانة الکتاب و نجعة المنتاب، ذی الوزارتین لسان‌الدین بن الخطیب السلمانی، در گذشته ۷۷۶ قمری دو جزء در یک جلد، ۲۲۳ برگ ۲۱ سطری خط مغربی. این کتاب از مهم‌ترین آثار ابن الخطیب بعد از کتاب الاحاطة اوست. برخی از عناوین این اثر تاریخی بدین ترتیب است: تمهیدات من اوائل المصنفات، نامه‌هایی که مؤلف به سلاطین

۳۶۴. مناهل الصفا فی مآثر موالینا الشرفاء، عبدالعزیز بن محمد الفشتالی الکاتب الوزیر، در گذشتہ ۱۰۳۱ قمری کتابت رمضان ۱۱۲۸، ۲۰۹ برگ ۲۰ سطری خط مغربی.

۳۶۵. منتهی الاعلام بوفیات الصحابة و ملوک الاسلام = تاریخ ابن حجر هیثمی، خط نستعلیق کتابت ۹۹۳ قمری خط مغربی شماره ۱۵۰۷.

۳۶۶. المنح البادية و الاسانید العالیة و المسلسلات الزاهیة، محمد بن عبدالرحمن الفاسی، در گذشتہ ۱۱۳۴ قمری، کتابت ۱۱۳۹ قمری ضمن مجموعه شماره ۵۱۶۴، برگ ۱۶ تا ۲۴ خط مغربی.

۳۶۷. معجم طبقات المؤلفین علی عهد دولة العلویین، مولی عبدالرحمن بن زیدان نقیب الاشراف العلوی الحسنی در گذشتہ ۱۳۶۵ به ترتیب حروف معجم خط مغربی در ۵۴۴ برگ، شماره ۱۲۵۶۴.

۳۶۸. المفایر العلیة و الدرر السنیة فی الدولة الحسینیة العلویة، شیخ عبدالسلام بن محمد اللجائی، در گذشتہ ۱۳۳۲ قمری ۲۶۰ برگ ۲۰ سطری، خط مغربی کتابت شعبان ۱۳۰۵ شماره ۴۶۰.

۳۶۹. المقالة المرضیة فی الدولة العلویة و التوسل بالنسب الطاهر للعلی القادر، مؤلف مجهول، ۱۵ برگ ۱۷ سطری خط مغربی شماره ۴۹۳.

۳۷۰. المقتبس فی اخبار اهل الاندلس = المقتبس فی تاریخ رجال الاندلس، ابی مروان حیان بن خلف بن حسین بن حیان، در گذشتہ در قرطبه سال ۴۶۹ قمری نسخه کهن در ۱۸۵ برگ ۲۳ سطری، خط اندلسی شماره ۸۷.

۳۷۱. مقدمة کتاب الإغتباط بتراجم أعلام الرباط، ابی عبدالله محمد بن مصطفی ابوجندار الرباطی ۸۹ برگ در ۲۲ سطر، خط مغربی کتابت در ۱۳۴۳ قمری شماره ۱۵۱۳.

۳۷۲. المونس فی اخبار افریقیة و تونس، ابو عبدالله محمد بن ابی القاسم الرعینی القيروانی مشهور با بن ابی دینار، از علمای سده یازدهم قمری، کتابت جمادی الاولی ۱۲۲۵، ۲۰۲ برگ ۲۱ سطری خط مغربی شماره ۱۱۳۶۹.

۳۷۳. نظم الدرر و العقیان فی شرف بنی زیان و ذکر ملوکهم الاعیان، محمد بن عبدالله بن عبدالجلیل التنسی در گذشتہ ۸۹۹ قمری جلد اول کتابت ربیع الاول ۹۸۳، ۹۳ برگ ۳۲ سطری، شماره ۵۲۱۰.

۳۸۷۱. این ترجمه به تحقیق دکتر عبدالوهاب عزام در سال ۱۳۵۰ قمری / ۱۹۳۲ میلادی در قاهره چاپ شده است.

۳۵۵. لطائف أخبار الاول فیمن تصرف فی مصر من ارباب الدول = تاریخ اسحاقی، محمد عبدالمعطی بن ابی الفتح بن احمد بن عبدالغنی بن علی، از علمای نیمه نخست سده یازدهم قمری، کتابت شوال ۱۲۹۱، خط مغربی، ۲۵۰ برگ شماره ۹۹۲۱.

۳۵۶. مباحث الانوار فی اخبار بعض الأخیار، ابی العباس احمد بن محمد بن یعقوب الولالی، در گذشتہ ۱۱۱۸ قمری، ۱۴۲ برگ کتابت رمضان ۱۱۲۸ از روی نسخه دست‌نویس مؤلف، خط مغربی شماره ۵۶۱۷.

۳۵۷. مجالس الانبساط بشرح تراجم علماء و صلحاء الرباط = عنوان الاسعاد و النجح الکفیل بذکر تراجم سادة رباط الفتح، شیخ ابی عبدالله بن محمد بن علی دنیة الرباطی، در گذشتہ ۱۳۵۸ قمری در دو جزء اولی در ۱۱۵ برگ و دومی در ۱۱۴ برگ کتابت ربیع‌الثانی ۱۳۶۵، خط مغربی شماره ۷۷۹.

۳۵۸. مجموعه إجازات و فهارس، از؟ ۹۷ برگ کتابت در سده سیزدهم قمری شماره ۲۱۷۲.

۳۵۹. مختصر البیان فی نسب آل عدنان، شیخ ابی العباس احمد بن عبدالله بن جزی الکلبی التونسی، ۴۰ برگ خط مغربی ضمن مجموعه شماره ۱۲۴۹۳.

۳۶۰. مختصر التیجان و فهرسة الباقوت و اللؤلؤ و المرجان فی اشیاخ امیر المؤمنین مولانا سلیمان، محمد التهامی ابن المکی ابن عبدالسلام بن رحمون، در ۳۷ برگ، خط مغربی شماره ۵۶۱.

۳۶۱. مختصر لکتاب و فیات الاعیان لابن خلکان، قاضی ابی القاسم محمد بن حرکات المکی الاندلسی، ۲۵۷ برگ ۲۶ سطری، خط مغربی شماره ۱۱۱۱۷.

۳۶۲. مختصر نفع الطیب، علی بن احمد بن محمد الحریشی در گذشتہ ۱۱۴۳ قمری ۲۳۷ برگ، خط مغربی شماره ۱۱۳۹۳.

۳۶۳. المطالع الزهراء الجامعة لاسماء بنی الزهراء، علامه ابی عبدالله محمد الزکی بن هاشم بن محمد الکبیر العلوی الحسنی المدخری در گذشتہ ۱۲۷۰ قمری ۲۸۰ برگ ۱۷ سطری شامل شرح احوال شرفاء سجلماسه و بیان نسب حسن بن قاسم که به حضرت صدیقه طاهره فاطمه زهرا - سلام الله علیها - می‌رسد و نیز نظر مورخان و عالمان نسب شناس در این باب و غیر آنها. خط مغربی، شماره ۱۸۴، کتابت ۱۲۵۱ قمری.

گذشته ۱۳۴۳ قمری خط مغربی در ۱۶ برگ ۲۲ سطری شماره ۱۲۰۵.

۳۸۴. فهرسة الشيخ ابى العباس احمد بن عبدالعزيز بن الرشيد الظلالى السجلماسى الهلالى، در گذشته ۱۱۷۵ قمرى خط مغربى ضمن مجموعه شماره ۱۵۸.

۳۸۵. فهرسة الشيخ احمد بن على بن الامين المنجور، در گذشته ۹۹۵ قمرى كتابت اواخر سال ۹۸۹ قمرى در عصر مؤلف در ۲۰ برگ ۳۰ سطرى شماره ۵۱۶۴.

۳۸۶. فهرسة سيدى الحسن بن مسعود اليوسى، در گذشته ۱۱۰۲ قمرى خط مغربى در ۲۹ برگ شماره ۱۱۸۳.

۳۸۷. فهرسة سيدى محمد بن احمد بن نزيل أسن، خط مغربى در ۸ برگ ۲۷ سطرى شماره ۳۲۱۳.

۳۸۸. فهرسة محمد بن احمد بن محمد بن على بن غازى العثمانى، در گذشته ۹۱۹ قمرى، خط مغربى، در ۵۱ برگ ۱۹ سطرى، ضمن مجموعه شماره ۷۲۴۷.

۳۸۹. فهرسة الشيخ محمد التاودى بن الطالب بن سوده المرى، در گذشته ۱۲۰۹ قمرى خط مغربى در ۳۴ برگ، شماره ۷۱۷۲.

۳۹۰. فهرسة الشيخ محمد بن عبدالرحمن، در گذشته ۱۲۷۶ قمرى نسخه اصل كتابت شعبان ۱۲۰۶ در ۲۳۹ برگ ۲۵ سطرى شماره ۲۱۱۵.

۳۹۱. فهرسة الشيخ محمد عبدالحى بن عبدالكبير الكتانى، در گذشته ۱۳۸۲ قمرى.

۳۹۲. الفهرسة المنظومة لسيدى محمد بن عبدالسلام الفاسى، در گذشته ۱۲۱۴ قمرى خط مغربى در ۵ برگ ۱۷ سطرى شماره ۶۷۹۹.

۳۹۳. فهرسة محمد بن قاسم بن محمد القيسى الغرناطى المعروف بالقصار، خط مغربى در ۳ برگ شماره ۵۱۶۴.

۳۹۴. فهرسة الشيخ ابى محمد عبدالقادر بن على بن يوسف،

۳۷۴. نظم رجال الحلية، محمد بن يحيى بن جابر الغسانى، در گذشته ۸۸۷ قمرى كتابت روز عيد فطر ۸۸۰، ۱۲۰ برگ ۷ سطرى شماره ۹۸۶۳.

۳۷۵. نشر أزهـر البستان فيمن اجازنى بالجزائر و تطوان، محمد بن زاكور از علمای سده يازدهم قمرى در گذشته ۱۱۲۰ قمرى در ۲۳ برگ شماره ۱۰۳۴۲.

۳۷۶. نشر المثنى لاهل القرن الحادى عشر و الثانى = الأزهـر النادى فى اخبار اهل المائة الحادى عشرىة و الثانىة، از محمد بن طيب بن عبدالسلام قادرى الحسنى در گذشته ۱۱۸۷ قمرى، شامل دو جزء در يك جلد جزء اول ۱۳۰ برگ و جزء دوم ۵۴ برگ خط مغربى شماره ۹۵۹.

۳۷۷. نيل الابتهاج فى الذيل على الديباج لبرهان الدين اليعمرى المدنى الاندلسى = وجه الابتهاج فى الذيل على الديباج = نبل الابتهاج بتطريز الديباج، احمد بابا بن احمد بن عمر بن محمد بن أقيت التنبكى الصنهاجى المالكى^۱ در گذشته ۱۰۳۶ قمرى نسخه اصل به خط مؤلف كه براى خزانه سلطان احمد منصور پيشکش کرده است.^۲ ۹۰ برگ ۳۳ سطرى شماره ۲۳۸۶.

۳۷۸. صفوة ما انتشر فى اخبار صلحاء القرن الحادى عشر، محمد صغير بن محمد بن عبدالله الوفرائى، كتابت جمادى الاولى ۱۱۳۷ نسخه اصل به خط مؤلف در ۲۰۸ برگ ۱۶ سطرى شماره ۱۳۸.

۳۷۹. ضوء المصباح فى الاسانيد الصحاح، يحيى بن عبدالله بن مسعود البكرى الجزارى السوسى، خط مغربى در ۲۲ برگ ۲۳ سطرى شماره ۴۲۷۵.

۳۸۰. عناية اولى المجد بذكر آل الفاسى ابن الجعد، سلطان مولى سليمان بن محمد بن عبدالله بن اسماعيل الشريف در گذشته ۱۲۳۸ قمرى كتابت رجب ۱۲۱۶ در عصر مؤلف، خط مغربى در ۷۰ برگ ۱۹ سطرى شماره ۹۹۷۸.

۳۸۱. فتح العليم الخبير فى تهذيب النسب العلمى بامر الامير، ابى عبدالله محمد بن عبدالصادق بن ريسون الحسنى اليوسى، در گذشته ۱۲۳۶ قمرى كتابت ذى القعدة ۱۱۸۹ در عصر مؤلف ۳۱ برگ ۲۳ سطرى ضمن مجموعه شماره ۱۱۲.

۳۸۲. فهرسة الشيخ ابى القاسم بن سعيد العميرى الجابرى التادلى المكناسى، در گذشته ۱۱۷۸ قمرى خط مغربى در ۱۴۹ برگ ۱۷ سطرى شماره ۵۶۰.

۳۸۳. فهرسة الشيخ احمد بن محمد بن الخياط الزكارى، در

۱. احمد بابا تنبكى يکى از علمای سده يازدهم قمرى است كه در كشور سنغال افريقا مى زيسته و كتابخانه شخصى بسيار نفيسى داشته و هم اكنون نيز موجود است. از فهرست نسخه هاى خطى اسلامى اين كتابخانه كه بيش تر به زبان عربى است. تا كنون ۸ جلد آن از سوى مؤسسه اسلامى الفرقان در لندن چاپ شده و بقيه نيز در حال انجام است.

۲. نيل الابتهاج تا كنون چندين بار چاپ شده، نخست در سال ۱۳۱۷ قمرى در شهر فاس مغرب، آن گاه چندين بار در قاهره كه يك بار آن با اصل كتاب الديباج المذهب در سال ۱۳۲۹ قمرى به چاپ رسيده است.

در گذشته ۱۰۹۱ قمری خط مغربی در ۱۶ برگ ضمن مجموعه شماره ۶۰۵۷.

۳۹۵. فهرسة الشيخ عبدالله بن حجازى الشهير بالشرقاوى المصرى الشافعى، خط مغربى كتابت شعبان ۱۲۱۷، در ۱۴ برگ ضمن مجموعه ۳۷۰۶.

۳۹۶. فهرسة شيوخى، محمد بن عبدالسلام بن محمد بن عبدالسلام بن ابى عبدالله محمد العربى الشيخ بن ابى المحاسن يوسف، خط مغربى در ۲۰ برگ ۲۶ سطرى ضمن مجموعه شماره ۱۰۵۱.

۳۹۷. الفوائد الجمّة فى اسانيد علوم أبناء الامّة، قاضى فقيه ابى زيد عبدالرحمن بن محمد بن احمد التمارتى الجزولى السوسى، در گذشته ۱۰۶۰ قمرى كتابت جمادى الاولى ۱۱۳۸ در عصر مؤلف در ۱۲۱ برگ ۲۳ سطرى شماره ۵۱۳.

۳۹۸. الوافى بالوفيات ۱، جلد اول، عبدالوهاب بن تقى الدين السبكي در گذشته ۷۷۱ قمرى. در اين اثر مؤلف از كتاب تاريخ الاسلام ذهبى استفاده کرده است. اين جلد شامل وفيات بزرگان سال نخست تا پايان سال ۲۴۴ هجرى قمرى است. ۱۴۶ برگ ۱۹ سطرى، خط نسخ، احتمالاً نسخه اصل به خط مؤلف شماره ۵۸۴۵.

۳۹۹. وفيات أعلام العلماء، احمد بن فاضل الوردانى، در ۲۳ برگ، ۲۱ سطرى شماره ۲۶۵۸.

يادآورى اين نکته بایسته است که شماره‌هاى ثبت هر نسخه که در اين گزارش آمده است گاه با شماره ثبت فهرست‌هاى قدیم و يا جديد اين کتابخانه مغايرت دارد؛ زیرا در فهرست جديد شماره‌هاى ثبت بسيارى از نسخه‌ها تغيير یافته است.

نسخه‌هاى خطى انساب در کتابخانه حسنيه رباط

۱. اجوبة فى قطعية النسب الشريف، لابی عبدالله محمد بن احمد بن محمد الرهونى، در گذشته ۱۲۳۰ ق، خط مغربى، ۳ برگ، ضمن مجموعه ۱۱۱/۵۶۸۰ برگ ۸ تا ۱۰.

۲. ارجوزة فى اثبات النسب الفاسى لبني طاهر، مؤلف مجهول، خط مغربى، ضمن مجموعه شماره ۱/۱۲۱۸۹، ۲ برگ.

۳. ازالة الالتباس عن قبائل سكان مدينة فاس = حسن الاقتباس من ذكريات قبائل سكان مدينة فاس، از عبدالسلام بن عبدالقادر بن سودة، در گذشته ۱۴۰۰ قمرى در دو جلد، جلد

اول ۲۴۵ صفحه، مورخ ۲۱ صفر ۱۳۷۱، شماره ۱۰۶۵۲.

۴. ارجوزة فى الانساب، از عبدالرحمن بن عبدالقادر الجوطى الشيبه، در گذشته ۱۰۹۹ قمرى، خط مغربى، ۴ برگ ۲۱ سطرى، ضمن مجموعه ۱۱۳۲۳.

۵. إسماع الصم فى اثبات الشرف من جهة الام، از محمد بن عبدالرحمن المراكشى، در گذشته ۸۰۷ قمرى، مورخ ۱۳۱۳ قمرى، خط مغربى، ۲۶ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۲۴۵۳ برگ ۲۱ تا ۴۷.

۶. الاعتبار فى نسب النبى المختار = التحقيق فى النسب الوثيق، از احمد بن محمد بن احمد بن عبدالرحمن العشماوى، در گذشته ۱۱۴۲ قمرى، خط مغربى، ۶۷ برگ، شماره ۲۱۹۰.

۷. الاعتبار و تاريخ انساب ذرية سيدنا محمد المختار، از ابى العباس احمد بن عبدالله البكرى، خط مغربى ۱۰۰ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۳۳۶۹، برگ ۲۵۵ تا ۲۶۴.

۸. الاعتبار و تواريخ الاخبار و التعريف بنسبة النبى المختار آناء الليل و اطراف النهار از ابى الحسن ابراهيم بن على بن فرحون اليعمرى، در گذشته ۷۹۹ قمرى، خط مغربى ۲۵ برگ ضمن مجموعه شماره ۵۰۲۰، برگ ۳۰ تا ۵۵.

۹. الإكمال و الإتمام فى صلة الإعلام بمحاسن الأعلام من اهل مالقة الكرام، از محمد بن على بن خضر بن عسكر الغسانى، در گذشته ۶۳۶ قمرى، خط مغربى، ۶۰۸ برگ شماره ۱۱۰۵۵.

۱۰. الأيمن و التائيس للمحتمى بشرف بعض بنى ادریس، مؤلف مجهول، خط مغربى، ۴ برگ، ضمن مجموعه شماره ۳۴۰۲، برگ ۱۵ تا ۱۸.

۱۱. أبناء نجباء الأبناء، از ابى عبدالله محمد بن عبدالله بن محمد بن ظفر الصقلی، در گذشته ۵۶۵ قمرى، خط مغربى، ۲۳ برگ شماره ۱۳۶۶.

۱۲. الأنجم الزاهرة فى التندية الطاهرة، ابى عبدالله محمد التهامى بن محمد بن رحمون العلمى، در گذشته ۱۱۳۰ قمرى، خط مغربى، ۷۳ برگ ضمن مجموعه ۱۱۱/۲۳۷۱ برگ ۷۳ تا ۱۱۳.

۲۵. تقایید فی الانساب، ابی الربیع سلیمان بن محمد الحوات، در گذشتہ ۱۲۳۱ قمری، خط مغربی، ۱۰ برگ، شماره ۳۵۵۰.
۲۶. تقایید فی الانساب، مؤلف مجهول، خط مغربی، ۸ برگ شماره ۳۵۶۶.
۲۷. تقایید فی شرفاء تافلالت، مؤلف مجهول، خط مغربی، ضمن مجموعه شماره ۱۲۲۸۵.
۲۸. تقایید فی الانساب، مؤلف مجهول، خط مغربی، ۹ برگ، شماره ۴۷۹۴.
۲۹. تقایید فی انساب العلویین، العربی بن عبدالسلام البراری، خط مغربی، ۱۰ برگ، ضمن مجموعه شماره ۷۱/۱۲۴۹۳.
- برگ ۷۷ تا ۸۶.
۳۰. تقایید فی بعض ملوک بنی مرین، مؤلف مجهول، خط مغربی، ۲ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۸/۱۲۳۵۰.
- برگ ۳۰ و ۳۱.
۳۱. تقایید فی ماہیة الانساب، مؤلف مجهول، خط مغربی، ۶ برگ، شماره ۱۲۳۴۹.
۳۲. تقایید فی مسأله قطعہ النسب او ظنیته، علی بن عیسی بن علی الشریف العلمی کتابت ۱۲۰۵ قمری، خط مغربی عبدالجلیل بن محمد بن علی بن عمر السہلی المکناسی، ۱۱ برگ ضمن مجموعه شماره ۱/۵۷۱۶ برگ ۱ تا ۱۱.
۳۳. تقایید فی نسب ادریس بن ادریس، مؤلف مجهول، خط مغربی، ۴ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۳۳۴۶.
۳۴. تقایید فی نسب شرفاء الجوطیین، ابی عبدالله محمد بن احمد المسناوی الدلائی، در گذشتہ ۱۱۳۶ قمری، تاریخ تألیف ۱۱۲۴ قمری، ۴ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۷/۵۷۱۶ برگ ۱۶ تا ۱۹.
۳۵. تقایید فی نسب الشرفاء الصقلیین والشبوییین، ابی عبدالله محمد بن احمد المسناوی الدلائی، در گذشتہ ۱۱۳۶ قمری، کتابت ۱۲۰۵ قمری، خط مغربی عبدالجلیل بن محمد بن علی بن عمر السہلی المکناسی، ۷ برگ، ضمن مجموعه شماره ۷۱/۵۷۱۶ برگ ۲۳ تا ۲۹.
۳۶. تقایید فی نسب عبدالحلیم بن احمد الصنهاجی، عبدالقادر بن احمد التسلیتی، خط مغربی، ۲ برگ ضمن مجموعه شماره ۱۳۲۸۱.
۳۷. تقایید فی نسب قبیلہ بنی زحل، احمد بن حسن بن یوسف بن محمد بن یحیی بن عرضون، در گذشتہ ۹۹۲

۱۳. الانصاف فی القضاء بین النقیب و بین من انتسب الی بیت النبوة من الأشراف، محمد بن عبدالسلام البیجری، در گذشتہ ۱۰۴۹ قمری، خط مغربی، ۷۵ برگ ضمن مجموعه شماره ۱/۱۰۹۹۴ برگ ۱ تا ۷۵.
۱۴. بیوتات فاس الصغری، عبدالرحمن بن عبدالقادر الفاسی، در گذشتہ ۱۰۹۶ قمری، مورخ ۱۹ شعبان ۱۲۵۲، ۸ برگ، ضمن مجموعه شماره ۷۲۴۸، برگ ۱۵ تا ۲۲.
۱۵. بیوتات مکناس، مؤلف مجهول، خط مغربی، ۶ صفحه، شماره ۱۲۴۶۱.
۱۶. تاج الحسن الباهر فی اهل النسب الطاهر، ابی محمد العربی بن القاسم العلوی الحسنی المدخری، در گذشتہ ۱۳۰۹ قمری، خط مغربی، ۱۵۲ برگ شماره ۱۱۴۸۸.
۱۷. انساب شرفاء العلویین، مؤلف مجهول، خط مغربی، ۴۸ برگ، شماره ۱۲۶۶۶.
۱۸. انساب شرفاء فاس و اهل الدعاوی الباطلة، عبدالرحمن بن عبدالقادر الجوطی الشیبی، در گذشتہ ۱۰۹۹ قمری، خط مغربی، ۱۲ برگ، شماره ۱۱۰۵۸.
۱۹. الانساب، مؤلف مجهول، خط مغربی، ۵۲ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۲۱۳۲، برگ ۱ تا ۵۲.
۲۰. انساب العلویین بسجلماسه، هاشم بن الغالی العلوی، خط مغربی، ۲۴ برگ شماره ۱۱۹۹۷.
۲۱. تحفة الحادی المطرب فی رفع نسب شرفاء المغرب، ابی القاسم بن احمد الزیانی، در گذشتہ ۱۲۴۹ قمری، خط مغربی، ۱۰ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۳۳۴۵ برگ ۱۹۵ تا ۲۰۴.
۲۲. تحفة روضة الأزهار فی نسب آل محمد المختار (ص)، ابی عبدالله محمد بن ابی الحسن الرقاشی الحسنی، خط مغربی، ۳۰ برگ، ضمن مجموعه شماره ۵۰۲۰ برگ ۱ تا ۳۰.
۲۳. تحفة النبیہ بنسب بنی طاهر و بنی الشیبیہ، عبدالسلام بن طیب بن محمد القادری الحسنی در گذشتہ ۱۱۱۰ قمری به خط مغربی ادریس بن علال القادری از روی نسخه اصل به خط مؤلف، ۴ برگ، ضمن مجموعه شماره ۱۲۰۹۴ برگ ۱۰ تا ۱۴.
۲۴. تعلیقات علی هوامش جمهرة الانساب لابن حزم، ابی عبدالله محمد بن الطیب بن عبدالسلام الحسنی القادری، در گذشتہ ۱۱۸۷ قمری، خط مغربی، دو برگ ضمن مجموعه شماره ۱۱/۵۷۱۶ برگ ۱۱ و ۱۲.

مجهول، خط مغربى، ١٣ برگ، ضمن مجموعة شماره ١٢٠١٨ برگ ١٤٠ تا ١٥٢.

٤٩. رسالة فى انساب العلويين، احمد بن محمد بن احمد بن عبدالعزيز بن يوسف، خط مغربى محمد بن احمد التلمسانى، ٢٢ برگ، شماره ١٢٣١٤.

٥٠. نسب عبدالسلام بن مشيش، مؤلف مجهول، خط مغربى، ١٠ برگ، شماره ٩٥٤٤.

٥١. الروض البسام فى نسب سيدى عبدالسلام القليبي، حامد حسن على، خط مغربى، ٤٤ برگ، شماره ١٠٨٣٨.

٥٢. سلسله اجداد المرينيين، محمد بن محمد بن علال المرينى، خط مغربى، ١ برگ، ضمن مجموعة ١٢٤٩٣.

٥٣. سلسله انساب اولاد السبعة الرجراجيين، مؤلف مجهول، خط مغربى، ٥ صفحه، مجموعة ٣٢٩٩.

٥٤. سلسله الأنوار لاشياخنا الابرار والسادة الاخيار، ابى عبدالله محمد بن حسن بن مسعود اليوسى، در گذشته ١١٠٧ قمرى خط مغربى، ٢ برگ ضمن مجموعة ١٣٣٢٨.

٥٥. سلسله الذهب المنقود فى ذكر الاعلام من الاسلاف والحدود، ابى العباس احمد بن محمد بن ابراهيم الدكالى المشتراى، در گذشته بعد از ١١٦٠ قمرى، خط مغربى، ١١ برگ، مجموعة ١٢٣٧٣.

٥٦. الشجرة الزكية، ابى عبدالله محمد الزكى بن هاشم العلوى المدخرى السجلماسى، در گذشته ١٢٧٠ قمرى، خط مغربى، ١٢٨ برگ، مجموعة شماره ١١٤٢٣ / ج ١١.

٥٧. شجرة نسب السلطان المولى اسماعيل، مؤلف مجهول، ٣ برگ، مجموعة ٤٤٩٠.

٥٨. شذر الذهب فى خير نسب، ابى عبدالله محمد التهامى بن محمد بن رحمون العلمى، در گذشته بعد از ١١٣٠ قمرى، خط مغربى، ٧٣ برگ، مجموعة ٢٣٧١.

٥٩. عجاله المبتدى ووصالة المنتهى فى علم النسب، محمد بن موسى بن حازم الحازمى الهمدانى، در گذشته ٥٨٤ قمرى، خط مغربى، ٢٢ برگ، شماره ١٤٠٢.

٦٠. فتح القدوس القاهر فى نسب ابى محمد عبدالله بن على بن طاهر، على بن مصطفى بن محمد بن التهامى الحسنى المدخرى، كتابت ١٣٢٢ قمرى، ٤٠ برگ، شماره ١٢٥٧٩.

٦١. قصيدة فى الأخيار الشرفاء الابرار الصالحين من بنى أمغار، مؤلف مجهول، خط مغربى، ١ برگ، ضمن مجموعة ١٣٤٢٤.

قمرى، خط مغربى، ٢ برگ، ضمن مجموعة شماره ١٢٣٥٠ برگ ١١٧ و ١١٨.

٣٨. الجوهرة فى نسب أبناء مولانا الحسن الشريف، هاشم بن احمد بن محمد بن عبدالواحد بن على بن طاهر الحسنى، خط مغربى، ٢٠ برگ، ضمن مجموعة شماره ١٢٤٨٦.

٣٩. الجود الاصفى والمشرى الاشفى فى التعريف بشرف المصطفى (ص)، ابى العباس احمد بن عبدالله البكرى، نسخه كامل، خط مغربى، ١٢ برگ، شماره ٥٠١٩.

٤٠. الجيش العرموم الخماسى فى دولة اولاد مولانا على السجلماسى، ابى عبدالله محمد بن احمد اكنسوس القرشى السوسى المراكشى، در گذشته ١٢٩٤ قمرى، خط مغربى، نسخه مذهب و مجدول، ٢٧٤ برگ، ٢٠ سطرى، شماره ٢٦.

٤١. الحادى المطرب فى فرق شرفاء المغرب، ابى القاسم بن احمد الزيانى، در گذشته ١٢٤٩ قمرى، خط مغربى، ٤ برگ، شماره ٤٦٠٠.

٤٢. الحسن الباهر فى اهل النسب الطاهر، محمد العربى بن الطيب بن محمد القادري الحسنى المدخرى، در گذشته ١١٠٦ قمرى، كتابت ١٢٩٨ قمرى، خط مغربى، عباس بن محمد المقدسى، ١٤٢ برگ، ضمن مجموعة ٦٤٥ برگ ١ تا ١٤٢.

٤٣. الدرالسنى فى بعض من بفاس من اهل النسب الحسنى، عبدالله السلام بن الطيب القادري، در گذشته ١١١٠ قمرى، خط مغربى، ١٢٢ صفحه، شماره ٥٢١٣.

٤٤. الدرالمنضد الفاخر بما لاولاد مولانا على الشريف من المحاسن والمفاخر، محمد بن عبدالقادر الكردوى، در گذشته ١٢٦٨ قمرى، خط مغربى، ٧٦ برگ، شماره ١١٦٧٦.

٤٥. درة المطالب فى نسب ابى غالب، محمد بن الطيب القادري الحسنى، در گذشته ١١٨٧ قمرى، خط مغربى، ٢ برگ، ضمن مجموعة ١٢٤٩٦ برگ ١٩٧ و ١٩٨.

٤٦. ديوان الأشراف، عبدالقادر بن عبدالله الحسنى الجوطى الشيبه، در گذشته ١٠٩٩ قمرى، خط مغربى، ١٨ برگ، شماره ٥٢٩٢.

٤٧. ديوان يشتمل على ذكر الأشراف الحسينيين والحسينيين با لحرمين الشريفين، مؤلف مجهول، خط نسخ، ١١ برگ، شماره ٣٥٥٣.

٤٨. ذكر الخبر عن دولة شرفنا و ملوكنا الدولة الشريفة الحسنية وذكر ملح من محاسنها ومفاخرها البهية، مؤلف

۶۲. کتاب فی الانساب، مؤلف مجهول، خط مغربی، ۷۷ برگ، شماره ۱۲۱۳۲.
۶۳. کتاب الجواهر فی نسب اولاد سیدالوری و ما بنی الملک و ما اشتری، هاشم بن احمد بن محمد بن عبدالواحد بن علی بن طاهر الحسنى، خط مغربی، ۲۰ برگ، ضمن مجموعه ۱/۱۲۴۸۶.
۶۴. کناشة فی الانساب، محمد بن علی بن عمر بن عبدالوهاب الحسنى العلمی، خط مغربی، ۹۴ برگ، شماره ۱۲۰۹۰.
۶۵. کنزالاسرار و معدن الانوار فی آل بیت النبى المختار، ابی العباس احمد بن محمد بن احمد بن یحیی المقرئ التلمسانی، در گذشته ۱۰۴۱ قمری، خط مغربی، در گذشته ۱۱۸۸ قمری به خط طیب بن عبدالرحمن بن عبدالکریم الحاجی الشیظمی، ۹۱ برگ، شماره ۶۶۳۷.
۶۶. المدخل إلى معرفة کتاب الإکلیل، محمد بن عبدالله بن محمد بن حمدویه بن نعیم بن حکم الصنبی الطهمانی النیشابوری، خط مغربی، کتابت ۱۰۰۲ قمری، به خط احمد بن محمد العدی، ۱۴ برگ، ضمن مجموعه ۱۱۷۴۵.
۶۷. مسبوک الذهب فی فضل العرب و شرف العلم علی شرف النسب، مرعی بن یوسف بن ابی بکر المقدسی الحسینی، در گذشته ۱۰۳۳ قمری، کتابت ۱۱۴۳ قمری، خط نسخ، محمد یعقوب المقدسی الحنبلی، ۲۲ برگ، شماره ۴۸۹۳.
۶۸. مطالع الإشراق فی نسب الشرفاء الواردين من العراق، عبدالسلام بن الطیب بن محمد القادری الحسنى، در گذشته ۱۱۱۰ قمری.
۶۹. منحة الجبار و نزهة الابرار و بهجة الاسرار فی ذکر الاقطاب و الاولیاء و الأشراف و العلماء و الأخیار، ابو حامد عربی ابن محمد بن عبدالرحمن بن عمر البصری المکناسی، در گذشته ۱۱۴۸ قمری، خط مغربی، ۲۳۳ برگ، ضمن مجموعه ۱۱۲۸۶.
۷۰. منظومة فی الانساب، عمر بن محمد بن المبروک البراوی التواتی، نسخه اصل به خط مؤلف، ۲ برگ، ضمن مجموعه ۱۲۱۸۱.
۷۱. نسب الملوك المغاربة، زکی الدین ابو محمد عبدالعظیم، خط مغربی، ۷ برگ، ضمن مجموعه ۱۳۳۰۹.
۷۲. النسبة العلیة و الشجرة النبویة، محمد بن احمد الغرناطی، در گذشته ۷۴۱ قمری، نسخه کهن مورخ ۷۷۳ قمری، خط
- مغربی، ۷۵ برگ، شماره ۷۴۳۱.
۷۳. نصح ملوک الاسلام بالتعریف بما یرجب علیهم من حقوق آل البیت الکرام (ع)، محمد بن ابی غالب بن احمد السکاک المکناسی، در گذشته ۸۱۸ قمری، خط مغربی، ۱۰ برگ، شماره ۱۲۵۸.
۷۴. نظم البواقیت الحسنى فی أبناء أبناء سیدنا الحسن (ع)، التهامی بن عبدالله بن الشریف بن عثمان بن طاهر بن حسن علوی، در گذشته ۱۲۱۰ قمری و ارجوزه ای است در نسب دولت علویه، خط مغربی، ۱۵ برگ، ضمن مجموعه ۱۲۰۱۸.
۷۵. ورود العاهات علی من أزال اللبس و الشبهات عن ثبوت الشرف النسبى من قبل الأمهات، مؤلف مجهول، خط مغربی مُعرب، ۱۱ برگ، شماره ۱۲۴۷۶.
۷۶. وصلة الزلفی تقریباً بآل المصطفى (ص)، احمد بن علی السوسی البوسعیدی الهشتوکی، در گذشته ۱۰۴۶ قمری، خط مغربی، ۹۰ برگ شماره ۲۴۱۱.
۷۷. الانوار السنیة فی نسبة من بسجلماسة من الاشراف المحمدیة، احمد بن محمد بن عبدالعزیز الحسنى، در گذشته بعد از سال ۱۱۰۰ قمری، خط مغربی، ۹۲ برگ، ضمن مجموعه ۱۲۰۱۸.
۷۸. الإشراف علی بعض من بفاس من مشاهیر الأشراف، محمد الطالب بن حمدون بن عبدالرحمن بن الحاج السلمی البخاری الفاسی، در گذشته ۱۲۷۴ قمری، خط نسخ، ۱۱۵ برگ، شماره ۱۱۷۳۲.
۷۹. البستان الظریف فی دولة اولاد مولای الشریف، ابی القاسم بن احمد بن علی الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ قمری، کتابت ربیع الاول ۱۲۳۲ به خط محمد العربی بن محمد الدمناتی، ۱۸۳ برگ، شماره ۲۴۲.
۸۰. تقييد يشتمل علی ذکر قبائل السادة الاشراف، مؤلف مجهول، ۱۳ برگ، شماره ۱۲۳۳۲.
۸۱. الدررة الفاخرة بمآثر الملوك العلویین بفاس الزاهرة، عبدالرحمن بن زیدان نقیب الأشراف، در گذشته ۱۳۶۵ قمری، کتابت ۱۳۵۳ قمری، ۱۵۸ برگ شماره ۱۱۷۸۱.
۸۲. دفتر فقهاء الأشراف و الطلبة اولاد مولای علی الشریف، مؤلف مجهول، خط مغربی. شامل نام ۵۳۰ تن از فقها و طلاب اشراف و در پایان نام شرفای مکة و جده و طائف آمده است. خط مغربی، ۶۹ برگ، مجموعه ۹۴۴۷.

۸۳. دیوان فی نسب الأشراف، عبدالسلام بن زاکور، در گذشته ۱۱۲۱ قمری، این اثر را مؤلف به دستور سلطان اسماعیل کبیر نگاشته است. خط مغربی، ۱۲۰ برگ شماره ۱۱۴۲۶.
۸۴. زهر البستان فی نسب احوال سیدنا المولی زیدان، ابی عبدالله محمد بن العیاشی المکناسی، در گذشته ۱۱۳۹ قمری، خط مغربی، ۴۲ برگ، شماره ۱۰۵۹۳.
۸۵. فتح العلیم الخبیر فی تهذیب النسب العلمی بامر الامیر، ابی عبدالله محمد بن عبدالصادق بن ریسون الحسنی الیوسی، در گذشته ۱۲۳۶ قمری، خط مغربی، ۷۰ برگ، مجموعه ۱۱۲.
۸۶. لائحة الأشراف العلویین السجلماسیین، مؤلف مجهول، ۱۶ برگ، خط مغربی، کتابت صفر ۱۲۰۴، شماره ۱۲۴۳.
۸۷. المقالة المرضیة فی الدولة العلویة و التوسل بالنسب الطاهر العلی القادر، مؤلف مجهول.
۸۸. مسبوک الذهب فی فضل العرب و شرف العلم علی شرف النسب، مرعی بن یوسف المقدسی الحسینی، خط نستعلیق، کتابت شوال ۱۱۴۳.
۸۹. نظم الدرر و العقیان فی شرف بنی زیان و ذکر ملوکهم الأعیان، محمد بن عبدالله بن عبدالجلیل المتنسی.
۹۰. عناية اولی المجد بذكر آل الفاسی ابن الجد، سلطان مولی سلیمان بن محمد بن عبدالله بن اسماعیل الشریف، در گذشته ۱۲۳۸ قمری، خط مغربی، کتابت ۱۲۱۶ قمری.
۹۱. فقهاء السادات الأشراف و الطلبة اولاد سیدنا و مولانا علی الشریف، ۶۹ برگ شماره ۱۰۷.
۹۲. سلسلة الذهب المنقود فی ذکر الأعلام من الأسلاف و الجدود، ابی العباس احمد بن محمد بن ابراهیم الذکالی المشترانی، خط مغربی.
۹۳. سیف النصر لدفع الایهام و ذکر موجب ذریة مولانا هشام، محمد بن ابراهیم بن محمد السباعی، در گذشته ۱۳۳۲ قمری، خط مغربی، کتابت ربیع الاول ۱۳۰۹.
۹۴. داعی الطرب باختصار انساب العرب، محمد مهدی بن احمد بن علی بن یوسف الفاسی، در گذشته ۱۱۹۰ قمری، شماره ۲۲۱.
۹۵. فتح العلیم الخبیر فی تهذیب النسب بامر الامیر، محمد بن محمد صادق بن ریسون حسنی علمی یونسی تطوانی، در گذشته ۱۲۳۶ قمری، کتابت اواخر سده ۱۲ قمری، شماره ۱۱۲.
۹۶. تحفة الحادی المطرب فی رفع نسب شرفاء المغرب، ابی القاسم بن احمد الزیانی در گذشته ۱۲۴۹ قمری، شماره ۲۴۷۱.
۹۷. انساب سلالة السبطين، مؤلف مجهول، ۳۵ برگ، شماره ۲۳۸۹.
۹۸. المطالع الزهراء الجامعة لاسماء بنی الزهراء، ابی عبدالله محمد الزکی بن محمد الهاشمی العلوی الحسنی، ۲۸۰ برگ، شماره ۵۰۶۳.
۹۹. ارجوزة فی انساب آل البيت (ع)، تهامی بن عبدالله بن شریف عثمان، ۲۰ برگ، شماره ۳۰۶۲ ز.
۱۰۰. البدور الضاویة فی التعریف بالسادات اهل الزاویة الدلایة، ابی الربیع سلیمان بن محمد بن عبدالله بن محمد بن علی بن موسی الشفشاونی الحسنی العلمی الشهیر بالحوات، در گذشته ۱۲۳۱ قمری، خط مغربی، نسخه مجدول، بدون تاریخ، شماره ۴۳ ز.
۱۰۱. بیوتات مکناس، مؤلف مجهول، نسخه دیگر، ۳ برگ ۲۵ سطر، خط مغربی، کتابت محرم ۱۱۲۱، شماره ۳۲۰۷.
۱۰۲. الانوار الحسنیة فی نسبة من بسجلماسة من الأشراف المحمدیة، احمد بن محمد بن عبدالعزیز الحسنی، خط مغربی، شماره ۳۶۷۳.
۱۰۳. الإشراف علی بعض من بفاس من مشاهیر الأشراف، نسخه دیگر، سیدی محمد طالب بن حمدون بن عبدالرحمن بن الحاج سلمی البخاری الفاسی، کتابت شعبان ۱۳۰۱، شماره ۱۷۱۲.
۱۰۴. البستان الظریف فی دولة اولاد الشریف، ابی القاسم بن احمد بن علی الزیانی، در گذشته ۱۲۴۹ ق، کتابت ربیع الاول ۱۲۳۲، شماره ۲۴۲.
۱۰۵. تحفة الاخوان ببعض مناقب شرفاء وزان، حمدون بن محمد شریف طاهری حسنی، در گذشته ۱۱۹۲ قمری، خط مغربی، ۸۰ برگ، شماره ۴۰۶۳.
۱۰۶. تقیید فی ذکر تفریع اعقاب السید عبدالله الکامل ابن الحسن المثنی ابن الحسن السبط (ع)، ابی عبدالله محمد المدعو بالمهدی بن عبدالملک بن ادیس بن المستنصر بالله ابن مولای اسماعیل، کتابت رجب ۱۲۴۶، ۱۲ برگ ضمن مجموعه ۱۲۰۱۵.

۱۱۷. نسب قریش = جمہرۃ نسب قریش، ابی عبداللہ مصعب بن عبداللہ بن مصعب بن ثابت بن زبیر العوام، ۹۷ برگ، خط مغربی، ضمن مجموعہ ۷۹۹.

۱۱۸. المطالع الزہراء الجامعة لاسماء بنی الزہراء، علامہ ابی عبداللہ محمد الزکی بن ہاشم بن محمد الکبیر العلوی الحسینی المدخری، در گذشتہ ۱۲۷۰ قمری، ۲۸۰ برگ، ۱۷ سطری، شامل احوال شرفای سجداسہ و بیان نسب حسن بن قاسم کہ بہ حضرت صدیقہ طاہرہ، فاطمہ زہرا - سلام اللہ علیہا - می رسد، بہ ضمیمہ نظریات مورخان و عالمان نسب شناس و غیر آن ہا، خط مغربی، کتابت ۱۲۵۱ قمری، شمارہ ۱۸۴.

۱۱۹. المفآخر العلیہ و الدرر السنیہ فی الدولۃ الحسینیۃ العلویۃ، شیخ عبدالسلام بن محمد اللجائی، در گذشتہ ۱۳۳۲ قمری، ۲۶۰ برگ ۲۰ سطری، خط مغربی، کتابت شعبان ۱۳۰۵ قمری، شمارہ ۴۶۰.

۱۲۰. المقالۃ المرضیۃ فی الدولۃ العلویۃ و التوسل بالنسب الطاہر للعلی القادر، مؤلف مجهول، ۱۵ برگ ۱۷ سطری، خط مغربی، شمارہ ۴۹۳.

۱۲۱. نظم الدرر و العقیان فی شرف بنی زیان و ذکر ملوکہم الاعیان، محمد بن عبداللہ بن عبدالجلیل التنسی، در گذشتہ ۸۹۹ قمری، جلد اول، کتابت ربیع الاول ۹۸۳، ۹۳ برگ ۳۲ سطری، شمارہ ۵۲۱۰.

۱۲۲. عنایۃ اولی المجد بذکر آل الفاسی ابن الجد، سلطان مولی سلیمان بن محمد بن عبداللہ بن اسماعیل الشریف، در گذشتہ ۱۲۳۸ قمری، کتابت رجب ۱۲۱۶ در عصر مؤلف، خط مغربی، ۷۰ برگ ۱۹ سطری، شمارہ ۹۹۷۸.

۱۲۳. فتح العلیم الخبیر فی تہذیب النسب العلمی بامر الامیر، ابی عبداللہ محمد بن عبدالصادق بن دیسون الحسینی الیوسی، در گذشتہ ۱۲۳۶ قمری، کتابت ذی القعدہ ۱۱۸۹ در عصر مؤلف، ۳۱ برگ ۲۳ سطری ضمن مجموعہ ۱۱۲.

۱۰۷. تقیید فی ذکر الشرفاء العمرانیین فی بنی بوشداد من عین تنبوط و عن شعوب و قبائل من اربعۃ من الشرفاء الاخوان، علامہ نسابہ ابی عبداللہ محمد بن ابراہیم الاصولی قاضی مراکش، خط مغربی، ضمن مجموعہ ۳۶۲۸.

۱۰۸. تقیید عن وفاة و ذریۃ سیدنا الحسن بن علی (ع) و عن الحسن السبط و ذریۃ، علامہ نسابہ سیدی عبدالقادر القادری الحسینی، کتابت ذی الحجہ ۱۲۰۵، ضمن مجموعہ ۳۶۲۸.

۱۰۹. تقیید یشتمل علی ذکر قبائل السادۃ الأشرف، مؤلف مجهول، خط مغربی، شمارہ ۳۱۲۲.

۱۱۰. داعی الطرب باختصار انساب العرب، محمد مهدی بن احمد بن علی بن یوسف الفاسی، در گذشتہ ۱۱۰۹ قمری، خط مغربی، ۸۸ برگ ضمن مجموعہ ۴۴۸.

۱۱۱. الدرر المنتخب المستحسن فی بعض مآثر امیر المؤمنین مولانا الحسن، احمد بن محمد بن حمدون بن الحاج الفاسی، در گذشتہ ۱۳۱۶ قمری، کتابت سدہ دوازدهم قمری، شمارہ ۱۲۱۸۴.

۱۱۲. رسالۃ فی نسب بنی الدریج، سلیمان بن محمد بن محمد بن عبداللہ الحوات الحسینی، ۲۲ برگ، خط مغربی، شمارہ ۱۳۳۹.

۱۱۳. الروض المعطار و کتاب الانوار فی نسب آل النبی المختار، ابی العباس احمد بن محمد المقری التلمسانی، در گذشتہ ۱۰۴۱ قمری در قاہرہ، ۷۸ برگ، خط مغربی، کتابت ۲۴ رجب ۱۲۹۲، شمارہ ۱۱۳۲۸.

۱۱۴. الحسن الباہر فی اہل النسب الطاہر، سیدی محمد العربی الحسینی المدخری، ۱۵۲ برگ، خط مغربی، شمارہ ۳۳۵۵.

۱۱۵. انساب سلالۃ السبطین، مؤلف مجهول، ۳۵ برگ، خط مغربی، شمارہ ۱۱۱۹۹.

۱۱۶. مختصر البیان فی نسب آل عدنان، شیخ ابی العباس احمد بن عبداللہ بن جزی الکلبی التونسی، ۴۰ برگ، خط مغربی، ضمن مجموعہ ۱۲۴۹۳.